

Grosuplje (centrala)

SP 908

KLASJE

1998

352(497.4 Ivančna Gorica)

119980011,8

COBIS 0

KNJIŽNICA GROSUPLJE

KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 15

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 8

letnik 4

oktober 1998

STUDIO
MARKELJ
FOTO • VIDEO • OPTIKA

1108 Ljubljana, Dolenjska c. 33, tel.: 127 47 27

1295 Ivančna Gorica, Ljubljanska ul. 16

tel./fax: 777 777, 777 573, 778 573

Iz Jernejeve malhe

Stiški samostan je v teh dneh oznanil svetu, da ostaja jedro duhovnega življenja na Slovenskem. Devetsto let obstoja cistercijskega reda in sto let ponovnega aktivnega dela belih menihov v Stični sta jubileja, ki jima je zgodovina naklonila nesporno pomembno mesto v zgodovini našega naroda.

Soočanje s pomembnostjo stiškega samostana nam odpira razsežnost gospodarskega, kulturno-političnega in verskega središča v slovenskem prostoru, nekdanj in sedaj, v tesni povezanosti z Evropo in svetom. Dolgoletna zgodovina samostana in cistercijskega reda, ki je s svojimi pravili vezan na delo znotraj obzidja, ne pozablja na močno vez s posvetnimi aktivnostmi, kjer se ne poznata samoljublje in človeška zagledanost vase, temveč se ponuja roka sožitja okolici.

Delovne roke in ustvarjalni ljudje zanikajo bojazen, da ob ponovni pridobitvi lastnine z denacionalizacijo cistercijski red ne bi ustvarjal nove zgodovine, nič manj bogate, kot jo samostan že ima. Z nepremičninami se ravna gospodarno, kot se je ravnilo skozi zgodovino. S težko ohranjenimi kulturnimi znamenitostmi se ravna tako, kot se spodobi za nacionalno potrebo, lastnina, ki je potrebna za javno dobro, pa je vedno na razpolago za odškodnino, kot jo zahtevajo trg in pravne norme. Tako razumevanje gospoda opata in njegovih sobratov daje trdnost gospodarskemu razvoju in funkcionalno lepo urejeni okolici, ko skupaj z državo in občino uspešno moderniziramo infrastrukturo in postavljamo nove muzejske zbirke, ki skupaj z bogato arhitekturo nudijo številnim obiskovalcem kulturne užitke, turistične usluge in z obnovo samostanske gospodarske dejavnosti z nekdanjimi in pomembnimi samostanskimi proizvodi dopolnjujejo popolnost ponudbe.

Samostan je še naprej potreben Slovincem tudi zaradi duhovne obnove, komur je potrebna in jo želi, za prepoznavanje narodove identitete, ponosa in zbliževanja ljudi, ob preteklosti za sedanjost in prihodnost. Pomembnost samostana in cistercijskega reda so s svojo prisotnostjo potrdili najvišji predstavniki slovenske posvetne in cerkvene oblasti z gospodom Milanom Kučanom, predsednikom države, in gospodom dr. Francem Rodetom, ljubljanskim nadškofom in metropolitom. Mednarodno obeležje so srečanju dali generalni opat cistercijskega reda, gospod Mauro Esteve, cistercijski opati in številni gostje iz tujine.

Velika je množica, ki se je udeležila prireditev v jubilejnem letu cistercijanov v Stični. Glavna in sklepna slovesnost jubilejnega leta je izvenela s petjem mednarodnih zborov z mašo narodov pod vodstvom skladatelja Avgusta Ipavca z Dunaja. Po nadvse uspešni izvedbi v stiški baziliki me je gospod Ipavec z zadovoljstvom in ob širokem nasmehu poprosil, naj ljudem domačinom povem naslednje: «Avtor tega dela nisem jaz, ne Dunaj, ne tujina. Navdih, ideja in ustvarjalnost so se porodili doma, v Stični, pri prijateljski meniški družini, za samostanskim obzidjem, ki diha s posebno domačnostjo, čisto drugače kot tujina.»

S to globoko mislijo lahko čestitamo gospodu opatu dr. Antonu Nadrahu in stiškemu samostanu za ohranitev kulturnega bisera, za ohranjanje dobrih odnosov, za blagostanje našega kraja, za prijeten obisk ljudi, ki bodo naši dragi gostje in prijatelji.

Tokrat sem malho napolnil s tako pomembnim dogodkom, da ne morem ob rob postavljati številnih, tudi pomembnih stvari našega vsakdana. Obstajajo vrednote, ki jih moramo spoštovati.

Župan Jernej

ZAKLJUČNE SLOVESNOSTI ob obletnicah Cistercijskega samostana v Stični

Tretjega in četrtega oktobra so bile v Stični zaključne slovesnosti, s katerimi je stiški samostan sklenil leto velikih cistercijskih jubilejev.

**Bo princ
Charles res
obiskal Ivančno
Gorico?**

Odločitev še ni padla,
pravijo pa da je
možnost zelo velika.

Volitve se bližajo.
Kako bomo volili
objavljamo v posebni
prilogi:

VOLITVE '98
Klasje - PREDVOLILNA PRILOGA

Prihodnja številka Klasja
izide 9. novembra.
Prispevke, še posebej za
predvolilno prilogo bomo
sprejemali do
2. novembra!

Zanesljivi znanilci jeseni.

računalniški inženiring d.o.o.
Cesta II. g. odredov 17, Iv. Gorica
tel. : 769-040, fax : 769-045
GSM : 041 / 612-923, 661-972

LaMaS

RAČUNALNIKI: Pentium 150-300 Mhz
TISKALNIKI: InkJet, laserski, matrični
MULTIMEDIA: CD-ROMi, zvočne kartice, zvočniki
PROGRAMSKA OPREMA: Komercialna, uporabna

MERCATOR KMETIJSKA ZADRUGA STIČNA

OTVORITEV OBNOVLJENE SAMOPOSTREŽNE TRGOVINE, TRGOVINE S KMETIJSKIM REPROMATERIALOM IN NOVEGA BIFEJA "NA PLUSKI" V RADOHOVI VASI

Ključke za nov bife "Na Pluski" je iz rok predsednika zadruga g. Zupančiča prevzela natakarka Brank.

M-kmetijska zadruga Stična je s slovesno otvoritvijo 3. oktobra 1998 predala svojemu namenu obnovljeno samopostrežno trgovino, železnino s kmetijskim repromaterialom in nov bife "Na Pluski" v Radohovi vasi.

Otvoritve se je udeležilo veliko obiskovalcev, popestrili pa so jo šentvitski Slavčki, folklorna skupina Vidovo in harmonikar Jure Pečjak, za vodenje in dobro "štimgungo" pa je poskrbel Slobodan z Zelenega vala.

Poskrbeli smo za žrebanje bogatih nagrad za naše kupce.

Za dodatno popestritev so poskrbeli še Žito Ljubljana z degustacijo testenin in solat, Union s pivom in ledenim čajem, Mesnine dežele Kranjske s pokušino mesnih dobrot, Kmetijska zadruga Suha krajina s sladkimi dobrotami iz Grajske kašče, Mercator Pekarna Grosuplje pa je poskrbela za odličen kruh in še boljše kruhove cmoke, ki so se odlično podali k domačemu golažu. Poskrbeli smo tudi za žrebanje bogatih nagrad, ki so jih prispevali naši dobavitelji. Več kot sto

Bife "Na Pluski" je bil tukaj po otvoritvi polno zaseden.

kupcev je v soboto odšlo domov z lepo nagrado.

Želja po obnovitvi te naše najmočnejše zadružne enote je že nekaj časa tlela v vodstvu zadruga in upravnem odboru. Z resnimi pripravami oziroma s pridobitvijo ustreznih dovoljenj smo začeli že lani, gredbenih del pa smo se lotili konec letošnjega julija. Zunanja gradbena dela sicer še niso v celoti zaključena, bodo pa v bližnji prihodnosti.

V Kmetijski zadrugi Stična

smo ponosni na novo pridobitev. Lahko rečemo, da se kolikor toliko uspešno prebijamo skozi težke gospodarske čase tudi zato, ker smo delavci in kmetje vseskozi navajeni skromnosti in trdega dela.

Upamo, da se bodo vložena sredstva v Radohovo vas vračala in da bodo s Pluske odhajali zadovoljni kupci.

M-KZ Stična
Milena Vrhovec

PES ČUVAJ - NAŠ VARUH IN PRIJATELJ

Terenski kontrolorji Društva proti mučenju živali Slovenije postopoma ugotavljajo pomanjkljivosti pri oskrbi psov čuvajev. Vsako odstopanje od norm bo DPMŽ obravnavalo kot mučenje živali ter nato ukrepalo v smislu obstoječe zakonodaje (ZJRM, UL SRS št. 16. čl. 11. točka 7), za kar so predvidene denarne kazni do 150 tisoč tolarjev ali do 30 dni zapora.

OSNOVNI POGOJI ZA PSA ČUVAJA:

- suho in toplo zavetje pozimi, senca poleti,
- najmanj enkrat na dan izdaten obrok tople zdrave hrane,
- vedno dovolj sveže čiste pitne vode,
- veriga, dolga najmanj 3 do 4 metre, in usnjena ovratnica,
- zdravljenje v primeru obolenosti oz. humana usmrteitev (evtanazija).

PRAVILNA OSKRBA PSA ČUVAJA

Pes je človeku najbolj zvesta žival. Čuvar doma, varen spremeljevalec po nevarnih poteh, vodnik slepih, pomočnik kriminalistom, reševalec ponesrečencev v gorah in ne nazadnje stražar imetja, zlasti na podeželju. Človek je dolžan imeti do njega kulturnen odnos! Če ste se odločili, imeti psa čuvaja, potem vzemite močnega, zdravega, odpornega in dolgodlakega psa. Preden ga pripeljete na dom, pripravite vse, da bo njegovo življenje čim bolj ustrezalo njegovim osnovnim potrebam. Ker je pes po naravi svobodno bitje, je veriga zanj ujetništvo in muka. Stalno priklen-

jeni pes ne pomeni dobrega čuvaja.

Pes po nagonu brani svoj dom zato bo z laježem dosegel svoj namen le tedaj, ko bo naletel na pozornost svojega gospodarja. Čutiti mora, da je član družine! Pogladi ga, pohvali ga, kadar to zasluži. Nečloveško je psa, ki čuva gospodarjevo imetje, puščati brez hrane in vode, zavetja in na prekratki verigi. Ne puščajte ga osamljenega v zapuščenih hlevih, kozolcih, skednjih, skladiščih, kjer daleč naokrog ni nobenih stanovalcev. Če je že priklenjen, naj bo na dolgi, tekoči verigi, pritrjeni na žico, tako da brez težav doseže svoje bivališče. To je najmanjša svoboda, ki jo more imeti priklenjeni pes čuvaj. Obsojamo brezsrčne gospodarje, ki pse čuvaje puščajo za čuvanje vinogradov ali poljskih pridelkov kar na odprtem terenu, brez zavetja pred vremenskimi razmerami, brez pitne vode in hrane.

BIVALIŠČE PSA ČUVAJA

Pes čuvaj mora imeti leseno pasjo uto z dvojnimi stenami, pravokotne in ne kvadratne oblike, dovolj veliko in postavljeno 10 cm od tal. Vhodna odprtina naj bo bolj z leve ali desne, ne direktno s sredine, preko nje pa naj pozimi visi debelejša zavesa. V uti naj bo vedno otep čiste suhe slame, katero naj gospodar menja vsaj enkrat na mesec, ob deževnem vremenu pa vsaj dvakrat na teden. Notranjost ute je treba najmanj enkrat na mesec počistiti in obrizgati z neškodljivim dezinfektorjem. Tudi utrjen pes čuvaj sodi ob hudem mrazu, ne več v pasjo uto, temveč v hlev ali hišo! Pred pasjo uto naj bo

položena velika, suha, gladka deska brez žebeljev. Bivališče mora biti vedno suho, t.j. nepremočljivo, varno pred neugodnimi vremenskimi razmerami (sneg, prepah, dež, sončna pripeka itd.). V pasji uti se pes počuti varnega pred zlikovci, ki običajno priklenjene pse dražijo, kamenjajo, obstreljujejo itd. Okrog vratu mora pes čuvaj imeti široko usnjeno ovratnico in ne verige. Veriga, ki teče od njegove ovratnice do priključka na žico, naj bo lahka in dolga najmanj 3 do 4 metre.

PREHRANA

Osnovna hrana psu je meso. Najbolj mu teknejo polenta, riž ali testenine, v katere smo zakuhali kose drobovine (pljuča, požiralnike, srce itd.). Zelo pa mu škoduje stara skisana ali zmrznjena hrana. Zlasti opozarjamo na nevarnost votlih kosti perutnine, umetno črevesje salam in ribje kosti. Zaužita kost perutnine se psu čisto zarije v črevesje, kar ima za posledico hiranje in pogin živali. Brezpogojno mora imeti vsak pes čuvaj najmanj enkrat na dan izdaten obrok tople zdrave hrane. Po možnosti pa naj pozimi tudi zvečer dobi nekaj tople hrane, da bo lažje prebil mrzlo noč. Ker je pes mesojeda žival, mora imeti vedno dovolj sveže čiste pitne vode. Posoda s hrano in vodo mora biti vedno čista in nerjaveča.

ZDRAVJE

Vsakega mladega psa naj lastnik da takoj cepiti proti pasji kugi. Opozarjamo na vsakoletno obvezno cepljenje psov proti pasji steklini.

Poziv k cepljenju z navedbo krajev je objavljen vsako spomlad v sredstvih javnega obveščanja. Ob plačilu cepljenja lastnik prejme pasjo znamkico, katero mora pes obvezno nositi na svoji ovratnici. Če žival ni cepljena, je lastnik lahko kaznovan, psa pa mu odvzame konjedec. Takoj, ko pes pokaže najmanjše znake obolenosti, je lastnik dolžan žival nemudoma odvesti do najbližjega veterinarja - živinozdravnika - torej brez vsakršnega odlašanja, češ: »Se bo že sam izliral!« Obolenega psa je lastnik dolžan negovati do ozdravljenja. Nasilno dresiranje, pretepanje, stradanje, siljenje psov za motornimi vozili oziroma nasprotno ravnanje s temi navodili obravnavamo kot mučenje živali. Najmanj enkrat na mesec psa močno okrtajte (zlasti jeseni in spomladi), da mu odpravite mrčes in odmrlo dlako. Ne pulite klopov, 2-do 3-krat klopka namažite z oljem, nakar bo sam odpadel.

DO NEOZDRAVLJIVO BOLNEGA OZIROMA DO OSTARELEGA PSA BODITE HUMANI

Do zadnjega je varoval kmetijo, gospodarja in ljubil svojo družino, zato mu podarite (če to že morate) nebolečo in humano usmrteitev. Prepeljite ga k veterinarju po injekcijo, ki mu bo skrajšala trpljenje v nekaj sekundah. Ne prepustite še živečega psa konjedercu, ki ga običajno šele po nekaj dneh okrutno pokonča ali pa odda za izvajanje bolečih poskusov (vivisekcije) v laboratorije. Obvezno bodite navzoči, ko veterinar daje psu injekcijo (evtanazija) za usmrteitev, zahtevajte ustrezno potrdilo in se še sami prepričajte, da je žival resnično mrtva. Utapljanje

mladičev je prav tako mučenje. Za humano odstranitev mladičev (z etrom) naj raje poskrbi za to strokovno usposobljena oseba - veterinar. Da bi preprečili čezmeren prirastek nezaželenih psov (tudi mačk), zlasti na podeželju, priporočamo kastracijo mladih psov in sterilizacijo psic, kar naj opravi samo poklicni veterinar. Enostavnejša je uporaba kontracepcijskih tablet za psice. Navodilo prejmete v našem društvu.

VARNOST

Ne puščajte psa brez nadzorstva, prepuščenega cesti, tavajočega po naselju. Priklenjenega psa vsaj za dve uri na dan osvobodite verige tako da se lahko prosto giblje v ograjenem prostoru. Opozarjamo še na lovske predpise, ki urejajo gibanje psov izven območja svojih domačij. Brezdomne pse zastrupljajo, motorna vozila jih namenoma povozijo, brezdelneži jih lovijo in preprodajajo za izvajanje bolečih poizkusov, sadistično jih mučijo, pobijajo za pridobivanje kože itd. Če več kot en dan pogrešate psa, pričnite poizvedovati za njim: z oglasi v tisku, na policijskih postajah in Društvu proti mučenju živali. Morda je žival povožena, ranjena, pretepena in čaka pomoči gospodarja.

Pes ni igrača za otroke: igrajo se z njim, dokler se ga ne naveličajo. Potem ga zavržejo kot razbito igračo, ga začnejo dražiti ali celo mučiti.

DRUŠTVA PROTI MUČENJU ŽIVALI: CELJE, KOPER, NOVA GORICA, SLOVENI GRADEC, TRBOVLJE, DOMŽALE

OLJČNO OLJE

- povzetek raziskave o istrskem oljčnem olju

5.2. Učinki oljčnega olja na prebavni sistem

Oljčno olje deluje na presnovni sistem:

- nadzira izločanje želodčnega soka,
- pomaga pri nastajanju encima pankreasa,
- pospeši izločanje žolčnika,
- zavira praznjenje želodca,
- izboljša peristaltiko in absorpcijo v črevesju,
- pospeši nastajanje žolčnega soka.

5.3. Učinki oljčnega olja na kožo

Vitamina A in E zaščitno delujeta na kožo.

Oljčno olje:

- deluje razkužilno,
- zavira staranje celic,
- pospeši celjenje kože pri opeklinah,
- ohranja elastičnost kože,
- zaščiti kožo pred sevanjem.

5.4. Učinki oljčnega olja v otroštvu

Oljčno olje:

- pomaga pri mineralizaciji kosti,
- pomaga pri razvoju živčnega sistema,
- izboljša anemijo, ker vsebuje železo.

5.5. Učinki oljčnega olja v starosti

Oljčno olje:

- preprečuje procese oksidacije in staranja celic,
- izboljšuje prekrvavitev,
- preprečuje osteroporozo,
- izboljšuje tek in prebavo.

5.6. Ostali učinki oljčnega olja

Oljčno olje ima velik vpliv na reproduktivne organe, to je na fertilitet (rodnost), poleg tega vitamina A in E vplivata na mladostni videz človeka. Vitamin A je tudi neobhodno potreben za dober vid.

6. Uporaba oljčnega olja

Oljčno olje uporabljamo predvsem surovo, da ne izgubi svoje polne biološke vrednosti. Najpogosteje ga uporabljamo pri pripravi rib, za pripravo solat in kot dodatek dušeni in kuhani zelenjavi. Enolončnicam ga dodamo po končani kuhi. Tudi pri cvrtju se posebej priporoča, ker prenaša visoko temperaturo in ga hrana ne vpija. Meditejska dieta se je izkazala kot uravnovešena in primerna za naše zdravje. Dietologi in specialisti v prehrani jo posebej priporočajo tudi izven mediteranskih dežel kot zdrav in primeren način prehrane. Ta dieta jemlje kot model prehrabene običaje prebivalcev sredozemskih dežel, v njej prevladuje relativno visoka poraba rib in oljčnega olja kot glavni vir maščobe. Meso se uživa zmerno, podobno velja za mleko, sir in druge mlečne izdelke. Poleg tega se priporoča tudi uživanje stročnic (kompleksni sladkorji) ter velike količine svežega sadja in zelenjave. Edina slaba lastnost oljčnega olja je dokaj visoka cena.

7. Zaključek

Po legendi so se nekega dne zbrala drevesa, da bi določila svojega kralja iz kraljice. Vsa so bila enotna, da izberejo za kraljico oljko, vendar oljka te časti ni sprejela. Odgovorila je: "Moje poslanstvo je za človeštvo preveč pomembno, da bi izgubljala čas s kraljevanjem!"

V raziskavi sta sodelovala: Viljanka Vesel, dipl. ing. agr., in Ludvik Čepar, dr. internist - kardiolog

Povzetek raziskave: Irma Lekan

OD FUŠARJA DO OBRRTNIKA

FITNES

Vprašanje:

Želel bi odpreti fitness studio, pa me zanima, kakšno izobrazbo potrebujem. Prevzel sem v najem studio z vso opremo, in bi moral že pričeti z delom, saj plačujem visoko najemnino. Sicer imam končano poklicno šolo, star sem 30 let in se redno ukvarjam s športom.

Odgovor:

Fitnes spada v razred »druge storitve za nego telesa« in se trenutno smatra še kot obrti podobna dejavnost, kar pomeni, da če ne izpolnjujete izobrazbenega pogoja (v vašem primeru ga ne), še vedno lahko opravite preizkus znanja.

Vendar pa pristop k preizkusu znanja pomeni, da imate že določena pridobljena znanja, ki jih opravljanje takšne dejavnosti terja.

Zadeva, ki ste se je lotili, ni enostavna, saj z nestrokovnim vodstvom in nepoznavanjem lahko veliko škodujete vašim bodočim strankam. Posledice so lahko tudi trajne.

V zvezi s tem bi vam rada omenila, da bo na primer letos konec novembra potekal 100-urni seminar za inštruktorje fitnesa. Predavatelji so zdravniki, profesorji z VŠTK in fiziatri.

To sem omenila zato, ker se nekateri tako z lahkoto in neodgovorno lotevajo dejavnosti, ki jih v bistvu ne poznajo (solarij, masaža) in s tem izpostavljajo oz. ogrožajo svoje bodoče stranke.

Še vedno pa lahko zaposlite ustrezno osebo s primerno izobrazbo in ustreznimi znanji, ki bo stvar vodila namesto vas in bo tudi vpisana v vašem obrtnem dovoljenju.

Pa brez zamere.

MIZAR - STEKLAR

Vprašanje:

Končal sem srednjo lesarsko šolo v Škofji Loki in imam poklic »lesar širokega profila«. Zaposlen sem v steklarskem servisu, katerega lastnica je moja mama. Ker se bo letos upokojila, bi rad nadaljeval njeno dejavnost kot s.p. in me zanima, če s svojo izobrazbo lahko prevzamem dejavnost, ki je registrirana kot »rezanje stekla« in »izdelava termopanskega ali večplastnega ravnega stekla.« Sicer pa menim, da ni ovire, da bi mizar, ki izdeluje okenske okvire in vrata, le-te tudi sam zastekljeval.

Odgovor:

Vaša izobrazba ni ustrezna za opravljanje navedene dejavnosti, saj bi morali biti po poklicu »steklar« ali »stavbni steklar«. Tu gre za dva poklica: mizar in steklar, in pač ni vseeno, če mizar zastekluje, steklar pa še malo mizari. »Ovira« pa je zakonodaja in spremljajoči predpisi.

Sicer pa je steklarska dejavnost še na listi A, kar pomeni, da je obrtna dejavnost, zato preizkus znanja ni mogoč.

Že približno dve leti pa je na vladi predlog Obrtne zbornice, da se navedeno dejavnost uvrsti v listo B, to je med obrti podobne dejavnosti, kar v nadaljevanju pomeni, da bo dovoljen preizkus znanja, če kandidat ne bi imel ustrezne izobrazbe, temveč le delovne izkušnje.

Pripravlja: Jelka Božič

NAPOTKI DELODAJALCEM, KI SO SKLENILI UČNE POGODBE Z VAJENCI

V dualnem sistemu poklicnega izobraževanja poteka šolanje pri delodajalcu in v šoli. Kdor se odloči za takšno izobraževanje, mora z delodajalcem podpisati učno pogodbo, v kateri so natančno opredeljene njegove in delodajalčeve pravice in odgovornosti. S podpisom pogodbe si učenec pridobi status vajenca.

Prednost tega sistema je, da si vajenec pridobi poklicno znanje v razmerah, v kakršnih bo potem opravljal svoj poklic. Večji poudarek je na pridobivanju praktičnega znanja delovnih sposobnosti in navad, spoznavanju delovnega okolja in sodelavcev, kar vse povečuje možnosti za zaposlitev.

Prijava vajenca

Urediti jo mora obrtnik z izpolnitvijo obrazca prijave za zavarovanje (M-1). V rubriko »Podlaga za zavarovanje« tega obrazca izpolnimo še posebno šifro št. 49. To je informacija za SPIZ, saj pomeni naknadno izplačilo prispevkov iz državnega proračuna. V rubriko »14« delovni oziroma zavarovalni čas pa se vpiše 19 ur (polovični obseg praktičnega izobraževanja po učni pogodbi).

Delovno knjižico

ima vajenec v skladu z veljavnimi predpisi. Pogoji za to je, da izpolni starost 15 let. Ker nekateri vajenci ne izpolnjujejo tega pogoja do začetka izobraževanja, bodo delodajalcu uredili prijavo za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ko bo izpolnjen pogoj starosti. V tej zvezi se pripravljajo ustrezne rešitve v okviru šolske in delovne zakonodaje. Priporoča se, da delovno knjižico hrani delodajalec. Zavarovalna doba, ki pripada vajencu po Zakonu o poklicnem in strokovnem izobraževanju in Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, znaša za eno leto izobraževanja 6 mesecev oziroma za 3 leta šolanja leto in pol zavarovalne dobe, vajencu pa pripadajo tudi nekatere druge pravice, ki jih imajo zaposleni, saj je vajeniško pogodbeno razmerje posebne vrste. Zavarovalna

doba bo vpisana v delovno knjižico na podlagi zaključnega spričevala.

Nagrada in prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Delodajalec mesečno izplačuje vajencu nagrado. Prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vajenca (zavarovalna doba) plačuje prvo leto izobraževanja država v celoti, drugo in tretje pa država in delodajalec, vsak polovico.

Višina nagrade se izračuna od bruto nagrade, ki se po zakonu o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Ur. list RS št.12/96) določi v odstotku od povprečne bruto plače v gospodarstvu R Slovenije. Kako se višina nagrade in prispevkov izračuna in kako se evidentirajo stroški vajencev v poslovnih knjigah, pa bom podrobno prikazala v naslednji številki.

Važno pa je, da vajencu v skladu z zakonom in učno pogodbo pripada nagrada za ves čas izobraževanja, ne le za čas praktičnega dela v obratovalnici, ki znaša za prvi letnik 8.944,50 SIT, za drugi pa 15.267,80 SIT.

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vajencev znaša za drugi letnik 2.457,20 SIT, ki ga mora delodajalec plačati. Davčni zavezanci kot fizične osebe vplačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vajencev na prehodni račun 846-po izpostavi davčnih uradov, s sklicevanjem na številko EMŠO -2031. Davčni zavezanci - pravne osebe - pa vplačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vajencev na prehodni račun št. 50100-843-061-89064.

V eni izmed naslednjih številki pa se bomo dotaknili še finančne stimulacije, ki jo prejme delodajalec za svojega vajenca, pa dnevnika praktičnega izobraževanja, republiške in kadrovske štipendije, drugih stroškov v zvezi s šolanjem vajenca, vmesnih preizkusov in o zaključnih izpitov.

Pripravlja: Majda Može

zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje grosuplje, d.o.o.
taborska 3, 1290 grosuplje

UREDIMO VAM KUPOPRODAJO VAŠE NEPREMIČNINE

- CENITEV NEPREMIČNIN
- SKLENITEV KUPOPRODAJNE POGODBE
- UREDITEV DAVČNIH OBVEZNOSTI
- ZEMLJIŠKOKNJIZNI PREPIS
- PROJEKTIRANJE STANOVANJSKIH,
POSLOVNIH IN GOSPODARSKIH OBJEKTOV

telefon:

(061)
763-078

(061)
762-246

USTVARJENI STE ZA SVOBODO

je bilo geslo letošnjega, že osemnajstega srečanja mladih v Stični. Dandanes je pojem svobode nešteto krat zlorabljen in izkrivljeno pojmovan, saj to vrednato nemalokrat enačimo kar s samovoljo in egoizmom posameznika ali določene skupine ljudi. Razveseljivo je, da lahko mladi spoznajo tudi drugačno pojmovanje svobode. Mladi, ki so letos prišli v Stično, se zavedajo, da je svoboden izraz tisti, ki se je sposoben dvigniti nad lastni egoistični jaz, ki je v svojem ravnanju suveren in samozavesten, ker je zvest najgloblji zahtevi svojega srca in se ne pusti zaslužnjevati malikom svojega časa: pehanju za materialnimi dobrinami, egoističnemu uživanju in vsem mogočim oblikam zasvojenosti. Samo resnično svobodnemu človeku, takemu, ki je osvobojen tudi lastnega egoizma, se odpira svet prihodnosti.

Letos se je zbralo v Stični okrog 9000 mladih. Prišli so od blizu in daleč, z vlakom, avtobusi (163), osebnimi avtomobili (400), kombiji (6), peš, in kljub hladnemu jutru, celo s kolesi. Prišli so praktično z vseh koncev Slovenije, da bi se srečali s prijatelji in z njimi poklepetali, da bi slišali katerega od priljubljenih pevcev, da bi poslušali in lahko spraševali gosta srečanja, da bi se udeležili obredov in molitev...

Letos je bil gost in osrednja osebnost srečanja sarajevski nadškof in kardinal g. Vinko

Puljić. Znan je po tem, da dosledno zagovarja enakopravno sožitje različnih narodnih in verskih skupnosti v BiH. Naj je bilo včasih še tako politično nezaželeno, se je "najmlajši kardinal" vedno zavzemal za pravice svojih sodržavljanov, ne glede na njihovo versko ali narodno pripadnost. Mladim je pripovedoval o izkušnji vojne, smrti, sovraštva in razčlovečenja, vendar se je njegova pripoved o tej tragični izkušnji iztekla v upanje in zaupanje v prihodnost, ki pripada mladim. S svojim pričevanjem in "popoldansko tiskovno konferenco", med katero je odgovarjal na postavljena vprašanja, je osvojil srca udeležencev srečanja. Mladi, ki so pri nas vedrili, ko se je ulila ploha, so ga takole označili: tale škof je pa res faca. To je najlepši izraz simpatije, ki ga dandanes mlad človek da odraslemu. S tem prizna, da mu je blizu in prijatelj.

Tisto soboto so se predstavili, tako kot vedno, tudi nekatera gibanja, kjer se mladi lahko uresničujejo, npr. SDM (Servis dobrote mladih) iz Ljubljane, ki brezplačno pomaga ostarelim in bolnim na domu, ali pa Center Sinaj iz Maribora, ki vse leto prireja predavanja, srečanja in dejavnosti za mlade, ki prihajajo študirat v Maribor. Po popoldanskem verskem obredu, med katerim so prebrali nagovor koprškega škofa Piriha (ki je bil zaradi bolezni odsoten), se je začel zabavni del, med katerim je prepeval Vili

Resnik.

Nekaterim, posebno starejšim, se takšno mladinsko srečanje ne zdi kar nič "versko", saj v svoji zunanji izvedbi morda kdaj pa kdaj spominja na med mladimi tako zelo priljubljene "žure". Tisti pa, ki imajo do vere odklonilen odnos, vidijo v srečanju neprijetno versko manifestacijo. Če pa človek na to srečanje gleda neobremenjeno, bi lahko rekel, da se v Stični zbirajo mladi, ki si žele živeti z upanjem na prihodnost. To pa je nekaj lepega in dobrega za vse nas. Mladi namreč, ki prihajajo v Stično, vidijo svojo prihodnost v novi civilizaciji ljubezni in dobrote in ne v civilizaciji niča.

Krajevna skupnost Stična vsako leto zgledno poskrbi za praktično izvedbo srečanja. Letos so se požrtvovalnim gasilcem pridružili tudi posebni redarji, da se je eno od gesel "Veseli brez alkohola" tudi kar najbolj dosledno izvajalo. Vedno je namreč v takšni množici ljudi mogoče najti tudi take, ki svoje svobode ne razumejo tako kot večina udeležencev. K sreči največkrat "praznujemo" kar v Ivančni Gorici ali pa vsaj zunaj prireditvenega prostora. Toda kaj lahko pomeni 50, 100 ali morda 200 takih razgrajačev v primerjavi z 9000 drugimi, ki hrepenijo po pravi svobodi? Odgovorite si pošteno sami.

Zapisala: M.A. Ficko

SPOMINSKA SLOVESNOST NA KORINJU

Vsako jesen se na Velikem Korinju, ob spomeniku padlih italijanskih partizanov - Garibaldincev, zberejo preživeli italijanski bojevniki proti fašizmu in naši udeleženci narodoosvobodilne vojne. Letošnje srečanje je bilo v soboto, 3. Oktobra, in je že štirinajsto po vrsti. V kulturnem programu so sodelovali učenci podružnične šole Krka in domači pevci. Pester kulturni program je ob koncu dopolnilo še množično petje borbenih in domoljubnih pesmi v obeh jezikih. Prireditve so pripravili domači gasilci ob pomoči prebivalcev s Korinja in Krke.

L.S.

OBVESTILO

Obveščamo vas, da bo Janez Janša, poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije, za Vaša vprašanja in pobude na voljo v poslanski pisarni v Ivančni Gorici v

**ponedeljek, 12. oktobra 1998 in
ponedeljek, 14. decembra 1998.**

V poslanski pisarni ga lahko obiščete od 14.30 do 17. ure v prostorih občine Ivančna Gorica, Sokolska 8. Vljudno vabljeni.

45 LET PROSTOVOLJNEGA IN NEPLAČANEGA KRVODAJALSTVA V SLOVENIJI

Letos mineva 45 let prostovoljnega anonimnega in neplačanega krvodajalstva v Sloveniji. Ta pomembni jubilej največjega humanitarnega in solidarnostnega gibanja, ki je združil Slovenke in Slovence v veliko družino krvodajalcev, plemenitih ljudi, pripravljenih darovati del sebe za sočloveka, smo praznovali 18. septembra 1998 v kulturnem domu Ivančna Gorica. Ob tej priliki smo podelili priznanja in zahvale za humanost in dolgoletno plemenito delo pri zaščiti življenja in zdravja mnogokratnim krvodajalcem in zaslužnim delovnim organizacijam.

V Sloveniji imamo letno 100 000 krvodajalk in krvodajalcev, vsak dan jih potrebujemo 400. V teh letih je kri darovalo 3.819.711 krvodajalcev. Tudi krvodajalci z našega območja so del tega mozaika.

Zahvalo smo podelili osmim krvodajalkam in krvodajalcem, ki so skupaj darovali kri 421-krat, kar znese skupaj 471 litrov krvi.

Zahvala je bila namenjena:

- Marjanu Širclju iz Grosuplje, Jakhlova 12, ki je daroval kri 81-krat,
- Branku Janežiču iz Stične 157, ki je daroval kri 68-krat,
- Mariji Tisu iz Šmarja-Sape, Gregorčičeva 1, ki je darovala kri 59-krat,
- Vinku Kastelcu iz Jerove vasi 9, Grosuplje, ki je daroval kri 48-krat,
- Antonu Tiholetu iz Trdinove 10, Šmarje-Sap, ki je daroval kri 45-krat,
- Janezu Kastelcu iz Malih Češnjic 4a, Šentvid pri Stični, ki je daroval kri 42-krat,
- Petru Kokošinku s Police 47, ki je daroval kri 40-krat in
- Antonu Kozelu iz Velikega Vrha 9, Šmarje-Sap, ki je daroval kri 39-krat.

Kri, ta pomembna tekočina, ki se pretaka po našem telesu od rojstva do smrti, je še vedno nenadomestljiva. Za njihova velika dejanja iskrena hvala predvsem v imenu tistih, katerim je njihova kri vrnila zdravje in življenje.

Največ krvodajalcev, izračunano v procentih na število zaposlenih, prihaja že vrsto let iz delovnih organizacij
IMP LIVAR, d.o.o., Ivančna Gorica
IMP TOVARNA ARMATUR, d.d., Ivančna Gorica in
CISTERCIJANSKE OPATIJE Stična.

Zahvalna listina, ki so jo prejele omenjene delovne organizacije, naj bo simbolična zahvala vodstvenim in vsem delavcem delovne organizacije za razumevanje ter moralno in fizično podporo pri organizaciji krvodajalskih akcij.

Predstavniki Rdečega križa leto za letom prihajajo na šole s prošnjo, da za izvedbo krvodajalske akcije odstopijo ustrezno število učilnic. Vedno z razumevanjem in prijazno sprejeti delavci RK lažje odpirajo vrata začetnih modrosti in se prav zato vedno vračajo z isto prošnjo, zato Območno združenje Rdečega križa podeljuje zahvalno listino šolam

Osnovni šoli Louisa Adamiča Grosuplje,
Osnovni šoli Ferdo Vesela Šentvid pri Stični

in Osnovni šoli Dobrepolje.

Predstavniki omenjenih šol se zavedajo, da je krvodajalstvo skupna akcija, ki vsem nam zagotavlja boljše zdravstveno varstvo, to pa pomeni, da se prenekateri bolnik prej vrne med svoje in na delovno mesto.

Anica Kovačič iz Ivančne Gorice, Ljubljanska c. 86, je prejela zahvalo Rdečega križa. Bila je dolgoletna članica odbora KO RK Ivančna Gorica in večkratna krvodajalka. Pridobivanje krvodajalcev in njena nesebična pomoč pri organizaciji krvodajalskih akcij sta neprecenljivi.

Dve republiški priznanji Rdečega križa Slovenije za humanost in dolgoletno plemenito delo pri zaščiti življenja in zdravja sta prejela po predlogu Območnega odbora OZ RK Grosuplje:

LOJZKA SEVER iz Ivančne Gorice, Ljubljanska 18, ki je dolgoletna predsednica Krajevne organizacije Rdečega križa Ivančna Gorica. Ves čas izjemno prizadevno sodeluje in pomaga pri organiziranju krvodajalstva v svoji občini. Zanesljiv in samozavesten nastop ji uspešno pomagata, da v občini Ivančna Gorica kljub težkim gospodarskim razmeram število krvodajalcev še vedno narašča

in

IVAN MATKO iz Žalne 37a, ki je dolgoletni predsednik Krajevne organizacije Rdečega križa Žalna. Vsa leta se izjemno prizadevno vključuje v pridobivanje predvsem mladih krvodajalcev in vsestransko pomaga pri organizaciji. S svojim pozitivnim pristopom je Rdečemu križu v veliko pomoč, mladim pa za spoštljiv vzgled.

Zahvalne listine in priznanja je podeljevala predsednica Območnega združenja Rdečega križa Grosuplje Marija Jesih.

Program je povezovala Simona Zorc-Ramovš, večer pa je popestril Tiški kvartet s svojimi kvalitetno odpetimi pesmimi, na harmoniko je igral Uroš Vozel, pesmi o krvodajalcih je deklamiral Sašo Vozel, glasbeni konec našega druženja pa je zaključila folklorna skupina Vidovo iz Šentvida pri Stični, ki je s svojim nastopom navdušila številne udeležence proslave.

Proslave sta se udeležila župana Občin Ivančna Gorica in Grosuplje ter predstavnik občine Dobrepolje, ki so s svojo prisotnostjo povečali pomembnost podeljenih priznanj in zahval s področja krvodajalstva.

Prijetno razpoloženi smo zaključili večer ob skromni zakuski v sejni sobi občine Ivančna Gorica, ki nam je v ta namen prijazno odstopila svoje prostore.

Bodite ponosni vsi dobitniki zahval in priznanj; mi Vam še enkrat čestitamo, zahvaljujemo pa se tudi vsem udeležencem proslave, ki so s svojo prisotnostjo počastili ta dan.

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA
GROSUPLJE

KRI REŠUJE ŽIVLJENJE

Dokler utripa srce, nihče ne pomisli, da življenje spodbuja kri, ki se preteka po naših telesih, žlahtna rdeča tekočina, ki zaznamuje polnost življenja. In le človek da lahko kri človeku, ki jo potrebuje. Kdor je spoznal, kako dragocen vir življenja je kri, zanj in za mnoge neznane druge, je stopil na pot humanosti, na pot, ki rešuje življenje.

Postanite tudi Vi krvodajalec - krvodajalka !

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje organizira redno krvodajalsko akcijo na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje. Odvzem krvi bo

v torek, 24. 11. 1998 - v kulturnem domu Ivančna Gorica - od 7. do 13. ure,
v sredo, 25. 11. 1998 - v osnovni šoli Ferdo Vesel Šentvid pri Stični - od 7. do 12. ure,
v četrtek, 26. 11. 1998 - v osnovni šoli Louis Adamič, Grosuplje - od 7. do 13. ure,
v petek, 27. 11. 1998 - v osnovni šoli Videm - Dobrepolje - od 7. do 12. ure.

Hvala vsem, ki ste in boste darovali kri, s tem boste mnogim vrnila zdravje in rešili življenje.

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA
GROSUPLJE

ZAKLJUČNE SLOVESNOSTI

Tretjega in četrtega oktobra so bile v Stični zaključne slovesnosti, s katerimi je stiški samostan sklenil leto velikih cistercijanskih jubilejev.

Župan Jernej Lampret pozdravlja gosta koncerta, predsednika republike Milana Kučana.

SVETOVNA PREMIERA V STIŠKI BAZILIKI

Zaključne slovesnosti so se začele v soboto 3. Oktobra s praznjo oratorija Maša na polju skladatelja Avgusta Ipavca, ki smo ga predstavili že v prejšnji številki. Izvedba dela, ki ga je skladatelj napisal v čast cistercijanskih jubilejev, je zahtevala ogromno trdega dela in priprav, ki so se tekale vse poletje. Zbori so vadili najprej na Dunaju, kjer g. Ipavec sicer tudi stalno živi, kasneje pa v Ljubljani oziroma na Brezjah.

Delo v glasbeni obliki predstavlja večni spopad med Dobrim in Zlom v Človeku - posamezniku in družbi. Skladatelj vidi preteklost, sedanjost in prihodnost sveta ter človeka iz krščanske perspektive. Človek, ki je ustvarjen po božji podobi, je v svojih izbirah svoboden, zato je izbral in izbira tudi Zlo in s tem uničuje harmonijo stvarstva. Šele Kristus je

dokončno premagal Zlo, odrešil človeka in mu dal možnost, da spet vzpostavi prvotno harmonijo v človeku in v stvarstvu. V oratoriju pripovedujejo zgodbo svojega iskanja v prvem delu sv. Benedikt in njegova rodna sestra Sholastika, v drugem pa sv. Bernard in njegova sodobnica sv. Hildegarda. Gre za štiri ključne osebe v zgodovini evropskega menišтва.

Skladatelj je to svojo vizijo usode sveta in človeka izpovedal v mogočnem slapovju zvokov, od najnežnejših, ki nas popeljejo v izgubljeni raj ali med rože v Hildegardinem vrtu do tistih močnih in nasilnih, ki pripovedujejo o Zlu, ki se nenehno bori za svoje mesto v svetu. V Ipavčevi glasbi smo prepoznali slovenske melodije in slovensko pritrkovanje velikonočnih zvonov. Navdušeno ploskanje ob koncu lahko razumemo kot dokaz, da je poslušalstvo oratorij sprejelo

Gospod predsednik s soprogo Štefko v pogovoru s skladateljem Avgustom Ipavcem.

STIŠKE DRAGOCENOSTI

Jubilejno leto se nagiba h koncu. Ob zaključku bi želeli spregovoriti še o zakladih, ki jih skriva stiški samostan. Zaradi njih bi morali biti prav vsi brez razlike ponosni, saj gre za duhovne zaklade, ki nas vse bogatijo, če le hočemo. Nemogoče je naštet vse, ustavimo se le ob nekaterih.

Celoten samostanski kompleks je pravi "učni center" za vse ljubitelje umetnosti. Samostanske stavbe razkrivajo malodane prav vse umetnostne sloge, ki so zaznamovali evropsko kulturo: od romanskih polkrožnih oken, gotških lokov in sklepnikov s poslikavami znamenitega Janeza Ljubljanskega do renesančnih oken stare prelature in baročnih samostanske jedilnice in opatove kapele s čudovitimi, komajda rešenimi lestencem iz muranskega stekla na stopnišču.

Ko bi si vzeli čas in ko bi dvignili pogled na štukature v vhodnem stolpu "pod velbom", bi razbirali v bogato okrašenem stropu predstavi svet naših prednikov. V svetu, polnem tegob, se jih ni polasčal obup. Štukature na stropu jasno in z mnogo zdravega humorja pripovedujejo o tem, da bo Dobro nekoč poplačano, Zlo pa neusmiljeno kaznovano. Ko bi se večkrat zazrli tja gor, kjer sv. Avguštinu pod pazduho gnezdiijo lastovke, bi bili bolj optimistični in manj cagavi.

Ob sprehodu skozi samostan bi se lahko učili tudi zgodovine. Obrambni stolpi, obzidje, obrambni jarek in strelne line nam govorijo o hudih časih turških vpadov. Vsega sita Evropa se je zbudila šele, ko so Turki stali pred Dunajem. Pred tem pa so slovenske dežele nosile vsa

kot dragocen prispevek v zakladnico naše kulturne dediščine

Med poslušalci so bili predsednik republike g. M. Kučan s soprogo Štefko. Samostansko skupnost je namreč odlikoval z najvišjim državnim odlokom republike Slovenije, Zlatim znakom svobode. Na koncertu so bili tudi mnogi člani diplomatskega zbora, akreditirani pri vladi republike Slovenije, mnoge osebnosti iz našega javnega političnega in kulturnega življenja, tuji in domači cerkveni dostojanstveniki.

MAŠA NARODOV

v nedeljo, 4. Oktobra, so imele zaključne slovesnosti versko obeležje. V dopoldanskem delu slovesnosti je vodil somaševanje opatov iz Mehreuske kongregacije njen predstojnik dr. Kassian Lauterer. Prvič je bil namreč generalni kapitelj (danes bi rekli generalna skupščina) kongregacije v Stični. Na njem so se zbrali opati, opatice, delegati ali delegatke posameznih cistercijanskih samostanov, da bi govorili o sedanjem stanju v kongregaciji in da bi zahtevali smernice za prihodnost. Tako smo v Stični lahko prvič videli tudi cistercijanke.

Med obredom so izvajali pod taktirko skladatelja Ipavca njegovo Misso populorum (Maša narodov). V Sloveniji smo jo slišali prvič. To je resnično zelo slovenska maša, saj v njej pojejo in se prepletajo slovenske melodije. S tem delom se lahko postavimo ob bok kulturni Evropi. Ipavčeva glasba je glasba čustev, predvsem čustva ljubezni do domovine in njene kulture. V skladateljevem srcu sta dve veliki ljubezni: ljubezen do Boga in vsega stvarstva in ljubezen do domovine. Kot sta ti dve neločljivo prepleteni v njegovi najbolj intimni notranjosti, tako se tudi v vseh njegovih delih prepletajo vsakemu vernemu Slovencu drage melodije ljudskih in ponarodnih cerkvenih pesmi z glasbo, ki je zrasla iz evropske glasbene tradicije. Več o Ipavčevi glasbi bodo morali povedati glasbeni kritiki in strokovnjaki, saj je bil predolgo zamolčan. Morda pa bomo doživeli tudi to, da bo katera od Ipavčevih skladb našla pot tudi v Gallusovo dvorano Cankarjevega doma.

ZADNJE DEJANJE

Popoldne se je odvijalo zadnje dejanje zaključnih slovesnosti. Ob

Skladatelj Ipavec navdušeno ploska izvajalcem oratorija: sopranistki Ireni Baar v vlogi sv. Hildegarde, dirigentu Marku Munihu in baritonistu Janezu Lotriču v vlogi sv. Bernarda.

metropolitu dr. F. Rodetu se je zbralo lepo število tujih in domačih somaševalcev - mariborski škof dr. F. Kramberger, ljubljanski pomožni škof dr. J. Kvas, mag. Renato Podberšič kot namestnik obolelega koprškega škofa dr. M. Piriha, generalni opat cistercijanskega reda dr. M. Esteva, opat oče mehreuske kongregacije dr. K. Lauterer, predstavniki redov, ki delujejo na ozemlju republike Slovenije, številni duhovniki iz grosupeljske in sosednjih dekanij. Verniki so skorajda do zadnjega kotička napolnili stiško baziliko.

V svojem nagovoru je dr. Rode poudaril izreden pomen cistercijanskega reda za naš pretekli kulturni in gospodarski razvoj. Stiški cistercijanski skupnosti je želel, da bi v prihodnosti nadaljevala svoje plemenito poslanstvo v dobro posameznika in družbe.

BOG LONAJ, STIŠKI FARANI!

tako se je ob začetku zaključnih slovesnosti zahvalil dr. A. Nadrah vsem, ki so nesebično darovali svoj čas in znanje in s tem pripomogli, da so slovesnosti med jubilejnim letom lepo potekale in dosegle tudi tiste, ki so o Stični in njeni skupnosti le

malo ali nič vedeli.

Skorajda nemogoče je vse, ki so pomagali, naštet, kajti v letu jubilejev je pomagalo nešteto rok. Najtisti, ki ne bodo posebej omenjeni, ne zamerijo. Vendar pa moramo omeniti vsaj nekatere od njih..... Stiške gospodinje so kot vedno spekle kopico dobrot in z njimi pogostile obiskovalce zaključnega slavlja, škoda le, da je nekoliko ponagajal dež. Mnogo ljudi je občudovalo v skladu s slovensko tradicijo spletene vence, ki so v dolgih kitah krasili cerkveno notranjost. Hvala vsem tistim, ki ste v jubilejnih pripravah prenašali to dragoceno ljudsko dediščino na mlade rodove. Hvala tudi pritrkovalcem, ki so nešteto krat v tem letu, ob slabem in lepem vremenu, oznanjali s pesmijo zvonov bližnji in daljni okolici, da Stična slavi.

Javni mediji so se dostojno vključili v jubilejno leto, saj je RTV Ljubljana slovesnosti snemala ali prenašala direktno in o dogajanju tudi korektno poročala. Tako je spoznala Stično in njeno samostansko skupnost tudi širša slovenska javnost. Tujci pa so v Stični spoznali tudi Slovenijo in se lahko prepričali o tem, da smo evropski narod.

Zapisa M.A. Ficko

Skladatelj Ipavec čestita dirigentu Marku Munihu.

bremena obrambe in skozi skorajda 200 let doživljale pustošenje in ropanje. Neposlušni lokalni veljaki iz Bosne so se kaj malo brigali za med Carigradom in Dunajem sklenjene mirovne sporazume. Tudi dvakrat na leto so pridrli preko Kolpe, pobrali živino in ljudi in se umaknili na varno domov. Ko se je vpadom pridružil še rušilni potres, ki je domala vse tedanje gradove razrušil do tal in ko so se običajnim davkom pridružili še novi, s katerimi so financirali obrambo dežele (in s tem Evrope, ki si je ob vsem trpljenju lepo umila roke), so se ljudje uprli. Kmečki upori so napolnili kupo trpljenja. Ali je potem čudno, da so v glavni oltar stiške bazilike postavili ravno Žalostno mater božjo? Kot toliko mater takrat in še kasneje drži svojega mrtvega otroka v naročju in nemo sprašuje: zakaj ravno on?

In če nas pot zanese v verski muzej, odkrijemo lahko nešteto

drobnih predmetov, ki so del naše kulturne dediščine: liturgični predmeti, ki so jih izdelale roke obrtnikov, etnografske zbirke, kjer lahko občudujemo nadarjenost in spretnost naših ljudskih umetnikov, galerija patra Humeke, ki smo ga skorajda vsi poznali, nas z razstavljenimi deli vabi na sprehode v duhovni svet... Koliko domačinov se je že sprehodilo po meditativnem vrtu, kjer ob lesenih skulpturah svetnikov lahko razmišljajo o njih, o sebi, o svetu! Kdo je že videl novo opremo kapiteljske dvorane, ki jo je mojstrsko oblikoval Jože Trontelj in s tem počastil devetstoletnico cistercijanov?

Resnično, le malokatera tako majhna krajevna skupnost razpolaga s tako bogato duhovno dediščino. Morda so bila jubilejna praznovanja potrebna, da smo se našega bogastva šele prav ovedeli.

M.A. Ficko

STIŠKA ŽALOSTNA MATI BOŽJA (začetek 17. stoletja)

IN KAKO JE V VIŠNJI GORI Z IGRALCI?

Bogata tradicija igrilstva v Višnji Gori med obema vojnoma se po zadnji vojni ni nikdar več tako razcvetela. Imeli smo nekaj iger v stari dvorani pri fari leta 1969, dvorana je že propadla, pešal in slabel je tudi glavni poveljni režiser Avguštin Fabjan, ki je leta 1972 umrl. Kasneje so požrtvovalni režiserji mogli prirediti le nekaj posameznih iger: v šoli, v Dekliškem vzgajališču ali po letu 1985 v novem gasilskem domu. Bolj kot igre so v tem času prevladovala razna praznovanja.

Kot v vsem dogajanju v Višnji Gori ob praznovanju petstodva-

jetletnice mestnih pravic v letošnjem juliju je zavel nov duh tudi v našem igrilstvu. Korajžna mlada režiserka Melita Garvas je postavila dogajanje nove Kozlovke sodbe v Višnji Gori kar na vzvišen, ograjen prostor ob cerkvi (ne da bi vedela, da so prav na tem prostoru nekdanje kaznovale Višnjane, Višnjanke in okoličane za opravljanje - kar še danes cvete - pod kipom sv. Janeza Nepomuka). Tako smo z Mestnega trga dejanje dobro videli, slišali in se mu od srca nasmejali, to tudi zato, ker so imeli mogočni višnjijski nekdanji možakarji z dolgimi brki in odločno vodjo zelo visoke »štimce«,

igrala so jih namreč kar dekleta, ker je fantov igralcev manjkalo. Prav te igralke, med njimi dva igralca in še kakšen nov igralec naj se drže skupaj - pa bomo imeli v Višnji Gori res dobro novo igralsko skupino za prihodnje igre! Saj nas gotovo čaka tudi dramatizacija naše zgodbe o polžu, Bog daj! Pa še to. Ko smo radovedni gledalci posedali po klopih na Mestnem trgu, nas je pod krajem dogajanja na tleh čakalo narisano veliko zelje s takim napisom: MUJ ZE LE PUST PR MIR!

Mihaela Zajc

Takole so bili zbrani naši igralci pod vodstvom organista Avgušтина Fabjana ob igri Številke gospe Rožmarinke (sedem je že pokojnih).

Zadnja vrsta z leve: Vinko Vidic, Avguštin Fabjan ml., Beno Pehani, Vinko Omahen, Martin Potokar, Jože Primc, Polde Žnidaršič.

Srednja vrsta: Janez Šuštaršič, Justo Ambrožič, Ivica Fabjan, Franci Eršte.

Spredaj: Avguštin Fabjan, Martin Zupančič, Nada Šeme, Marica Defar, Anton Koščak, Cilka Fabjan.

NOVA KAPELICA NA GORENJEM BREZOVEM V VIŠNJI GORI

Dva dni pred malim šmarnom, 6. septembra ob dveh popoldne, je naš domači župnik gospod Simon Onušič blagoslovil novo kapelico v vasi Gorenje Brezovo in prvič je bila v tem kraju darovana maša.

Lahko si predstavljamo, kako goreče so se pripravljali naši zelo oddaljeni vaščani na to slovesnost. Vsa vas je postala tisto nedeljo živa, polna obiskovalcev iz bližnjih in oddaljenih krajev, narodnih noš, preprostih in učenih ljudi, konjskih vpreg, pel je zbor mladih Bežigradčanov iz Ljubljane. Vreme je bilo naklonjeno, po preteklem neusmiljeno deževnem dnevu je sijalo sonce s svojo močjo zgodnjega septembra, po nebu so se sprehajale ovčke.

Kapelica je posvečena Materi bolečin, gospod župnik je pripomnil, da je v litanijah to Tolažnica žalostnih: že leta 1942 je obljubil kapelico danes že

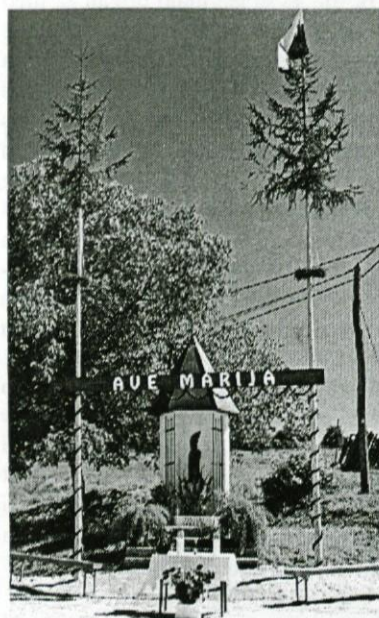
mного let pokojni vaščan Kozlevčarjev oče, med vojno in po vojni velik trpin.

Glavno obliko kapelice in lik Marije je oblikoval akademski kipar Stane Jarm, sodelovala sta še dva pomembna pomagača: arhitekt Franc Knaps in gradbenik Milan Knez ter požrtvovalni vaščani domačini. Kapelica stoji na zemljišču Novakovih, ki so ponosni na to, ob tej priliki pa je bil blagoslovljen tudi lepo obnovljen Novakov križ.

Med mašo in po njej je bilo mnogo nagovorov in zahval: gospodu župniku, gospe prof. Ivanki Kozlevčarjevi, glavni pobudnici in dobrotnici za postavitev kapelice, vsem trem oblikovalcem svetišča, vaščanom in pevcem. Zelo ganljive so bile prošnje deklic in pozdravi malih otrok. Prizadevne vaščanke so pripravile mnogo lepega peciva za slovesnost. Le kdaj so si vzele sedajle jeseni toliko časa!

V vasi prebiva danes 49 ljudi, otrok je 19. Zvedeli smo, da so vaščani že tri dni prej hodili pred kapelico moliti rožni venec. Vera očetov naj jim pomaga k lepemu skupnemu življenju.

Mihaela Zajc

SREČA KNJIŽNEGA KVIZA POD MENTORSTVOM BREDE ZUPANČIČ

Tudi letošnji knjižni kviz se je končal in 2. oktobra smo na radiu Zeleni val žrebali med 692 reševalci iz treh občin: Dobropolja, Grosuplja in Ivančne Gorice. Glavna izžrebanka Katarina Raičević je iz občine Grosuplje in bo sodelovala še na državnem žrebanju v televizijski oddaji, s čimer bo obeležen tudi teden otroka.

Reševalci v ivanški občini niso imeli večje sreče pri žrebu. Vseeno pa sta šli dve nagradi v OŠ Ferda Vesela, kjer je kviz potekal pod mentorstvom bibliotekarke Brede Zupančič. Prejeli sta jo Neža Bregar in Saša Pečjak. Še ena nagrada pa je šla v Hočevje, k Andreji

Žnidaršič. Vse tri so osvojile knjižniške majice. Avtorica Malčka Bralčka je Maja Malovrh iz Ivančne Gorice. Za sponzorstvo velja zahvala še Pekarni Grosuplje, občini Grosuplje in ABC Taboru.

O PROF. JANEZU ZUPANČIČU IZ KALC PRI VIŠNJI GORI

Marsikaj je ob izdaji našega letošnjega zbornika V Višnjo Goro tudi izpadlo zaradi stiske s prostorom ali časom, to pa bomo lahko objavljali v Višnjanu ali v občinskem glasilu Klasje.

Zelo pomemben je spomin na naše znamenite domačine. Med te vsekakor spada tudi prof. Janez Zupančič, ki je bil rojen leta 1918 na naših Kalcah v številni kmečki družini.

Objavljal je strokovne članke v Geografskem vestniku, pozneje v Geografskem obzorniku od leta 1953. Dolgo je sodeloval pri izdaji Krajevnege leksikona Slovenije, leta 1988 pa pri izdaji knjige Iskra in plamen.

Tisti, ki smo že pred zadnjo vojno v Višnji Gori obiskovali lepe nedeljske igre Prosvetnega društva pri fari, se ga spominjamo kot dobrega igralca. Posebno mi je ostalo v spominu njegovo igranje v Timmermansovi igri Župnik iz cvetočega vinograda, pa tudi v Kralju na Betajnovi leta 1938, kjer je igral glavno vlogo.

Hvaležna sem njegovi vdovi, gospe Milici Zupančič, ki mi je poslala kratek opis njegovega življenja in mi dala tudi fotografijo igre Kralj na Betajnovi. Ta opis pa je takle: Pisec Maloazijskih poti Janez Zupančič se je rodil 6. 5. 1918 na

Kalcah pri Višnji Gori. Tam je obiskoval osnovno šolo, v Šentvidu pri Ljubljani klasično gimnazijo, diplomiral je na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz zemljepisja, zgodovine in narodopisja.

Kot profesor je od leta 1945 poučeval na klasični gimnaziji v Mariboru, od leta 1949 na mariborskem učiteljskem in na Srednji vzgojiteljski šoli.

Od leta 1967 do 1978 je opravljal posle ravnatelja osnovne šole Vide Pregarc v Ljubljani, leta 1978 pa se je upokojil. Umrl je 18. 3. 1989.

Po letu 1959 je z nahrbtnikom na ramah prepotoval Balkan, Malo Azijo (dvanajstkrat), Libanon in Egipt in se za te poti temeljito pripravil: proučil je vso dobljeno literaturo in se naučil turško, arabsko in grško.

Plod njegovih popotovanj je obsežno, a nedokončano delo - sam ga je imenoval Maloazijske poti, ki ga je poklonil Narodnemu muzeju v Ljubljani.

Narodni muzej je delo razmnožil v štirih kopijah, ki jih poleg muzejske knjižnice hranijo še Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani ter knjižnici Oddelka za arheologijo in Oddelka za zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Založil Narodni muzej v Ljubljani 1991.

Mihaela Zajc

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI BO KMALU ODPRTA

RAČUNALNIŠKA OPREMA V IVANŠKO KNJIŽNICO S POMOČJO
ANONIMNEGA DOBROTNIKA

Kje ste, posnemovalci?

Nova knjižničarka Ana Pulko pri urejanju knjig za najmlajše.

POROČILO O DELU V KNJIŽNICI

Verjetno sedaj že veste, da je matična knjižnica Grosuplje od konca septembra odprta le v popoldanskem času (od 12. do 19. ure) in bo tako predvidoma še do konca oktobra. To pa zato, ker smo te dni končno lahko pričele s knjižničarskim delom urejanja enote v Ivančni Gorici.

Občina Ivančna Gorica je krajevni knjižnici namreč nakupila za 1,8 milijona tolarjev knjižnične

opreme in ji namenila 130 kvadratnih metrov prostora v nekdanjih prostorih Traiga, ki so jih usposobili konec septembra. Od ustanovitve knjižnice pa do danes so se s financiranjem občine kupovale tudi nove knjige, ki smo jih sproti strokovno, administrativno in tehnično obdelale. S 1. septembrom so zaposlili tudi bibliotekarko - Ano Pulko, ki bo poštvalno izposojala v Ivančni Gorici, verjetno večinoma ob popoldanskem času. V načrtu pa ima tudi veliko

Ni vseeno, kje stoji katera knjiga. Ko bodo prišli bralci, bodo morali biti postreženi.

obknjižničnih dejavnosti, kot so ure pravljic, igralne ure s knjigo itd.

Kot že rečeno, smo sedaj z nekim začetnim fondom, nekim začetnim prostorom in opremo lahko začele knjižničarsko delo. Počakalo nas je tudi še nekaj organizacijskih prijemov, kot so vzpostavitev računalniške povezave z matično knjižnico in COBISS-om (slovensko bazo), telefonske povezave, nakup drobne inventarja ipd.

NADALJEVANJE POROČILA NI VSAKDANJE

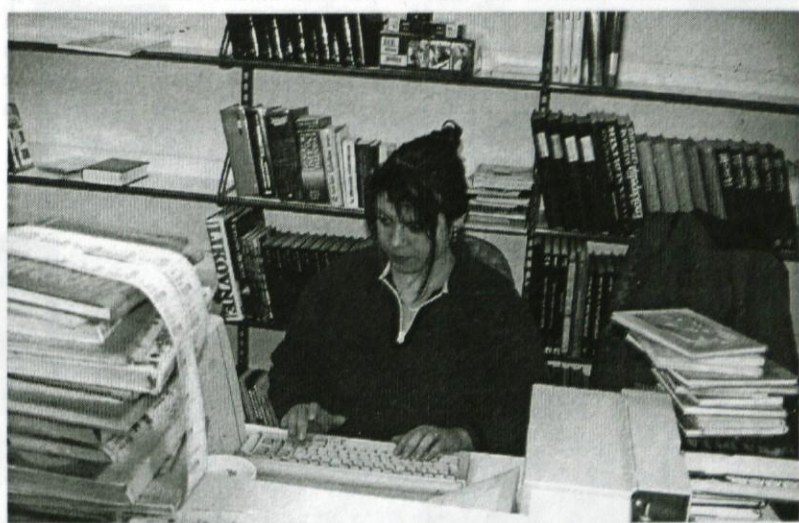
Seveda bi v knjižnici še marsikaj manjkalo, predvsem računalniški del za bralce: Internet, CD-romi, COBISS - terminal, tiskalniki, računalniški pult itd, če...

Če ne bi knjižnica imela anonimnega dobrotnika, pravega mecena (t.j. iz Leksikona CZ: radodaren

«Obljubo držim!»

Seveda se mu v imenu stroke, in verjamemo tudi v imenu obiskovalcev knjižnice, zahvaljujemo in se priporočamo tudi drugim, ki bi se dali prepričevati, ne sicer za take milijonske zalogaje, pa vsaj za kak tolar, da ga prepričamo.

Za Klasje in knjižnico Ksenija Medved

Z vsako knjigo je delo, vsaka knjiga pa te po svoje tudi plemeniti.

podpornik umetnosti in znanosti), ki ji bo vse to podaril.

Imam to čast da ga poznam in ga na njegovo željo res ne izdam. Lahko rečem le, da je odlična oseba. Že prej, v mnogih pogovorih, ki sva jih imela o tem, kakšna bi morala biti sodobna knjižnica, se je na pol v šali in na pol zares ponujal za mecena. Tega dne, 1. oktobra, pa se je prav zares oglašil v knjižnici in nam dejal:

Osnovni podatki krajevne knjižnice v Ivančni Gorici:

Ulica II. grupe odredov 17

1295 Ivančna Gorica

Tel.: 778-121

Bibliotekarka: Ana Pulko

PRIPRAVE NA 140-LETNICO ROJSTVA FERDA VESELA

Po udeležbi in uspehih na Ex Temporu v Dobropolju, na Muljavi, v Piranu in Ljubljani je slikarsko društvo iz Šentvida pri Stični sodelovalo še na veliko razstavah po Sloveniji in doma. Trenutno se slikarji predstavljajo v sosednji občini, in sicer v prostorih Knjižnice Grosuplje. Njihove nadaljnje aktivnosti pa narekuje predvsem bližajoča se 140. obletnica rojstva Ferda Vesela. S prostovoljnim delom so začeli urejati galerijo Ferda Vesela v pododruju Kulturnega doma v Šentvidu pri Stični. Pomanjkanje sredstev ovira nemoteno nadaljevanje del, zato so veseli vsakega prostovoljca. Tako jim je načrt adaptacije brez nadomestil sredstev že naredila dipl. arhitektka Gordana Vesel. V nadaljevanju pa...

SLIKAR JOŽE TRONTELJ OSVOJIL VELIKO ODKUPNO NAGRADO NA MED- NARODNEM EX TEMPORU V PIRANU

V Piranu se je od 7. do 13. septembra odvijal mednarodni Ex Tempore s 33. mednarodno nagrado, kamor se je prijavilo tudi šest slikarjev iz šentvidske skupine Krog. Teme, na katere so lahko ustvarjali, so bile: Piran, Istra, soline, morje, oljke, tihožitje z vinom, Tartini, piranske barke, samostan svetega Frančiška in prosta tema.

V močni mednarodni konkurenci so se lahko uspeha slikarja Jožeta Trontlja veselili tudi naši

likovniki, saj je le-ta osvojil veliko odkupno nagrado. Ustvarjal je na temo Tartini, delo pa bo v piranski mestni galeriji razstavljeno še do 11. oktobra.

Nagrada je še toliko vrednejša, saj so na Ex Temporu sodelovali tudi uveljavljeni akademski slikarji in jo je izbirala mednarodna žirija. Kuhinja pa je spričo zvenečih imen, ki so se tam sprehajala, praktično odpadla.

Ksenija Medved

DOŽIVETJA SEVERNE POTI

Z drdrajočo uspravanko je nabito polni vlak začel svojo nočno pot proti severu, v neokrnjeno naravo nacionalnih parkov, v nepozabno in skrivnostno preteklost prvotnih prebivalcev in v meni spet vzbudil tisti prijetni občutek novih vtisov. Morda zopet kršim pravilo »Videti čim več držav«, a šele doživetje širnih planjav, nedotaknjene obale in pristnega stika s preprostimi ljudmi ti razodene pravo podobo določene države.

Na Jesenicah nas pregledajo cariniki, ki stokajo, da ponoči predolgo časa gledajo televizijo, čeprav si zmeraj pravijo, da bodo šli prej spat. To so bile zadnje slovenske besede in zadnji, ki so natančno vedeli, kje je Slovenija, če odštejem švedski par, ki je v pogovoru z nama obnovil izvrstno poznavanje razmer na Balkanu. »Gospod Schöngen« naju vnese v računalnik in dobiva žig Področje. Dovolj za začetek poti po severni Nemčiji in Danski.

1. NATIONALPARK HAMBURGISCHES WATTENMEER

Pravzaprav je vsa severna obala Nemčije, če ne skoraj vsak neposeljeni

del države, zavarovana kot nacionalni park, kot naravni park ali kot zavarovano območje. Semkaj je dostop pogosto prepovedan ali pa omejen zaradi številnih gnezdišč vodnih ptic. Vožnja po zavarovanem območju je dovoljena le kolesarjem po številnih kolesarskih stezah ali pa pešcem in jezdecem. Obiskala sva enega izmed severnonemških parkov.

Z VISKIJEM DO OBALE

Vedno bolj zelena in vlažna pokrajina, po kateri stršijo visoke bele elektrarne na veter, se pravzaprav začneja že takoj, ko zapustimo industrijski bazen. Do obale imava še dovolj časa, da se v lokalcu nagledava vetrnic zunaj in raznoraznih potnikov, ki se sem zgrinjajo predvsem zaradi obilice zabave.

Iz Bremna sem naju zasledujeta dva umazanca, eden še posebno zanimiv, s pobrito glavo in čopom las, ovešen z raznimi verigami in naboji okrog pasu. Z debelimi očali in steklenico Jacka Danielsa v žepu si s kolegom s kolesi verjetno zamišljata nekoliko lažjo pot po »tankanju« nazaj domov. Naslednji dan ju ponovno srečava in še nekatere druge potnike.

KOPANJE BREZ MORJA

Vedno oblačno nebo severnih dežel se dopolrne prevesi v sončen dan, ki pa ga zaradi stalnega vetra sploh ne čutiš. Malo sem potolažen, ko zvečer vidim, da nisem edini opečen. Še najboljša možnost za vandranje je najem kolesa za 10 DEM na dan, 3-prestavne udobne križarke, s katero prekrizariva tudi resave z borom in živo rdečo jerebiko, ki se razprostirajo med širokimi pšeničnimi polji v notranjosti. Kolesarske steze vodijo ves čas ob obali Severnega morja, ki ga pravzaprav sploh ne vidiš. Ravna pokrajina in velika razlika med plimo in oseko povzročajo premikanje morja za več kilometrov. Zaradi ravnine se ob oseki lahko peš odpraviš do 11 km oddaljenega otoka po blatnem dnu morja, kjer živi ogromno nekih črvov, pa kakšna rakovica kje ostane napol zarita v mehko blato in čaka, da jo spet oblije morje. Kopanje se tu imenuje hoja po morju, kopalec pa morski sprehajalec. Se pa najde kakšna pogumna duša, ki ob plimi zabrodi nekaj sto metrov daleč v mrzlo in blatno morje.

S KOLESI SE (NE) PRIDE DALEČ

S poti zavijeva na mehko mivkasto stezo, ki vodi v gozd. Rjava veriga, polna mivke, ki je bila že prej deležna

mojih sumljivih pogledov, ne zdrži pritiska in se strga. Nekaj časa neumno gledava koščke, a ravno tedaj se mimo pripeljejo štirje kolesarski popotniki, ki jih srečujemo sicer že od juga Nemčije. V dveh minutah z vsem prjočnim orodjem spet usposobijo kolo. Večna jim hvala, čeprav bi se z nama radi na vsak način pogovarjali po poljsko, ko poveva, da sva iz Slovenije. Z nekoliko upokojsensko vožnjo se zato pridruživa množici starejših kolesarjev, ki se bolj držijo obale. Sonce je tako ali tako že začelo toniti v morskno dno, po katerem spet brodi množica morskih sprehajalcev.

Bolj pogosti so žurerji na plaži, ki so še pred zahodom vsi zadeti in potem

blodijo po mivki, da jih še bolj premetava. Ob desetih zvečer niso popolni zadetki nobena redkost. K sreči se vsake toliko časa mimo pripeljejo policaji in rešilec, ki odvaža onemogle, ki so preveč izkoristili kiosk v kampu in povzročili pravo preseljevanje tistih s slabo vestjo. Zvečer se v zahodu odpravim spet proti obali, le nekaj korakov stran od doma, da počakam, kako sonce počasi zatone v morskno dno in z vedno manj svetlobe kaže pot nazaj drobnim pikicam-morskim sprehajalcem, da jih ne ujame tema in mrzla temnega morja, po katerem daleč daleč stran vozijo velike čezooceanke iz Hamburga v svet.

Andrej Ficko

SREČANJE ŠENTVIŠKIH »PRVOŠOLČKOV«

V nedeljo, 6. septembra 1998, je bilo v znani gostilni Kovačič v Štorovju res veselo. Po 53 letih so se srečali sošolci, ki so jeseni leta 1945 prvič sedli v šolske klopi v Osnovni šoli Šentvid pri Stični. To šolsko leto je bilo precej drugačno od ostalih, saj je bilo prvo leto po drugi svetovni vojni. V 1. razred so takrat prišli učenci različnih starosti, saj med vojno ni bilo rednega pouka. Tako so 1. razred začeli obiskovati otroci, rojeni od leta 1935 do 1938. Ker so tisti najmlajši letos praznovali okroglo življenjsko obletnico, so se

odločili, da poiščejo čim več sošolcev in se srečajo.

Srečanja se je udeležilo 33 »prvošolčkov«. Mnogi se seveda niso več spoznali, saj je od takrat, ko so se zadnjič videli, minilo že preveč let. Koliko življenjskih zgodb so si izmenjali, koliko smeha in veselja, pa tudi kakšna solza sreče se je zaiskrila v očeh, po dolгих letih. Tudi na to, kako je življenje kratko in minljivo, niso pozabili, saj so se spomnili tudi prvih že pokojnih sošolcev.

Presrečni so bili, ker se jim je pridružil in jih pozdravil sedanji ravnatelj Osnovne šole Ferdo Vesel Šentvid pri Stični in župan Občine Ivančna Gorica, gospod Jernej Lampret.

Druženje se je zavleklo daleč v večer in vsi so bili mnenja, da se čez leto dni spet srečajo.

Lojzka Trnovšek

Srečanja so se udeležili:

Alojz Bregar, Sela pri Dobu
Ignac Dremelj, Velike Češnjice
Franc Duša, Šentvid
Ciril Klemenčič, Glogovica
Karol Kutnar, Zaboršt
Franc Ostanek, Dob
Andrej Pajek, Šentvid
Jože Prijatelj, Šentpavel
Alojz Primc, Zaboršt
Jurij Rojec, Šentvid
Anton Rus, Velike Pece

Franc Šteh, Šentpavel
Alojzija Antončič, Dob
Matilda Drobne, Šentvid
Ivana Grabnar, Grm
Marija Hribar, Petrušnja vas
Milena Jereb, Šentvid
Jožefa Jerin, Šentvid
Julijana Kastelic, Velike Pece
Marija Miklavčič, Artiža vas
Jožefa Novak, Šentpavel
Terezija Omahen, Zaboršt

Olga Pajk, Petrušnja vas
Marija Perpar, Boga vas
Vera Perpar, Zaboršt
Marija Pevec, Grm
Franciška Prijatelj, Šentpavel
Jožefa Rojc, Šentpavel
Marija Sever, Dob
Jožefa Šraj, Dob
Jožefa Trontelj, Vrhpolje
Alojzija Verbič, Artiža vas
Ana Zupančič, Šentvid

ČLANI ZŠAM IVANČNA GORICA SODELOVALI V AKCIJI PRVI ŠOLSKI DAN

Prav gotovo je res, da so otroci naše največje bogastvo. Toda bogastvo je predvsem, da znamo ceniti svoje življenje in da ravnamo tako, da ne ogrožamo življenja drugih.

Kot že vrsto let je naše združenje tudi letos poskrbelo za sodelovanje v tej vsestranski akciji prve dni novega šolskega leta. V sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Ivančna Gorica in postajo policije smo prevzeli nadzor nad prehodi za pešce in na križiščih, ki so najbolj potrebna

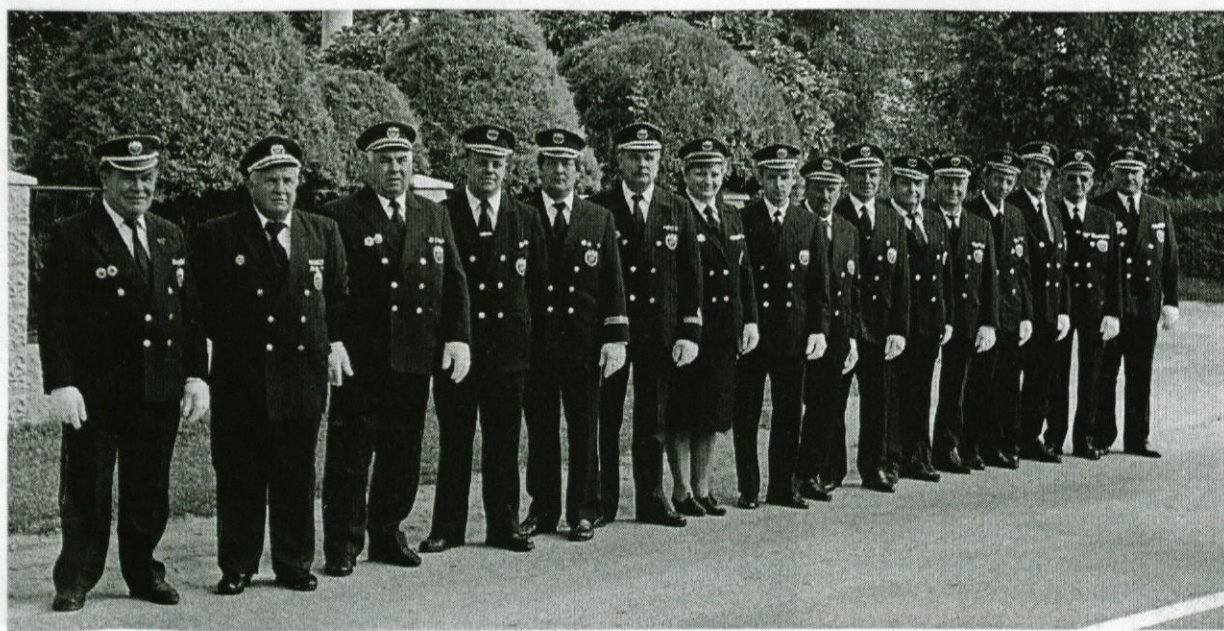
nadzora. Naše aktivnosti so trajale prve tri dni novega šolskega leta. V akciji je aktivno sodelovalo kar 16 uniformiranih članov, med njimi tudi ena članica, in sicer na šolskih območjih Ivančne Gorice, Stične, Višnje Gore, Muljave, Krke, Zagradca, Ambrusa, Šentvida pri Stični, Temenice in Hrastovega Dola. Pri svojem delu smo v prvih dneh septembra opazili tudi nekaj kršitev veljavnih predpisov o varnem obnašanju v prometu, in sicer: prečkanje cestišča, vožnja koles z motorji brez varnostne čelade in

drugo. Na vse to smo otroke tudi opozarjali. V tej akciji smo opravili 288 ur in prevozili več kot 700 km.

Ob zaključku naše akcije smo bili zelo zadovoljni, saj je minila brez nesreče. Vse je bilo tako, kot smo si lahko želeli.

Vsem sodelujočim se v imenu Združenja šoferjev in avtomobanikov Ivančna Gorica zahvaljujem za sodelovanje v tej humani akciji.

Rajko Bivic

3. MESTO NA DRŽAVNEM TEKMOVANJU V HITROSTNEM TIPKANJU

V petek, 2. oktobra, je na Srednji trgovski šoli v Ljubljani potekalo državno tekmovanje v hitrostnem tipkanju na računalniku, katerega so se udeležili tudi dijaki Srednje strokovne in poklicne šole iz Ivančne Gorice, pod vodstvom mentorice Dragice Eržen.

Tekmovanje je potekalo v dveh skupinah po posebnih pravilih (Dijaki so prepisovali neznani tekst, ki ga je komisija določila pred tekmovanjem, in sicer desetprstno slepo. To pomeni, da ves čas pisanja ne pogledajo v tipkovnico oz. tastaturo. Dijaki, ki so gledali v tipkovnico ali pisali nepravilno, so bili diskvalificirani.). V 1. skupini so tekmovali dijaki, ki so v lanskem šolskem letu obiskovali 1. Letnik, smer Ekonomski tehnik, v 2. skupini pa dijaki, ki so v lanskem šolskem letu obiskovali 2. letnik iste smeri. V 1. skupini so šolo zastopali Dejan Miklič, Urška Kregar in Matej Lekan ter dosegli 10., 13. in 17. mesto. V 2. skupini sta tekmovali Lidija Zajec in Maja Papež ter dosegli odlično 3. in 9. mesto. Vseh pet dijakov odlikuje zelo velika hitrost tipkanja, povprečno 280 udarcev na minuto, kar bi zadoščalo za uvrstitev na najvišja mesta, žal pa se za vsako napako odšteje 25

udarcev; teh napak pa je bilo malo preveč, kar jih je potisnilo po uvrstitveni lestvici navzdol.

Z uspehom smo zelo zadovoljni in pohvaliti moram dijake, saj so pokazali veliko pripravljenosti, ker se morajo na tekmovanje pripravljati izven rednega pouka in po možnosti tudi doma (če imajo računalnik).

Zelo smo bili presenečeni tudi nad organizacijo, saj sta bila poleg tekmovanja, pod strokovnim vodstvom organizirana tudi ogled Ljubljanskega gradu in pogostitev. Najboljši trije iz obeh skupin so prejeli pokale in priznanja, vsi udeleženci pa tudi praktične nagrade. Podelitev je potekala v predvorju Ljubljanskega gradu, in bilo je res prijetno - še toliko bolj, ker smo tudi mi prejeli pokal za 3. mesto.

Na takšnih tekmovanjih je poleg tekmovalnega duha pomembno tudi to, da dijaki navežejo stike z dijaki drugih ekonomskih šol v Sloveniji. Rezultat pa je velika vzpodbuda za nadaljnje delo.

ČESTITAM!
D.E.

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 1998 (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 3/97) župan Občine Ivančna Gorica

RAZPISUJE

natečaj za dodelitev enkratne občinske pomoči - štipendije učencem in študentom, ki se izobražujejo v kmetijskih programih

I.

Pogoji za pridobitev sredstev so:

- da ima učenec oziroma študent stalno bivališče na območju občine,
- da že dodeljena štipendija iz kakršnega koli drugega vira ne presega 30.000,00 SIT.

II.

Skupna namenska sredstva proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 1998 za ta namen znašajo 600.000,00 SIT in bodo upravičencem izplačana v enkratnem znesku.

III.

Sredstva po tem razpisu lahko pridobijo upravičenci na podlagi vloge, ki jo vložijo na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, Ivančna Gorica, s pripisom "štipendija" - najkasneje do 20.11.1998.

IV.

Vlogi morajo upravičenci priložiti:

- potrdilo o stalnem bivališču,
- mnenje kmetijske svetovalne službe o izpolnjevanju pogojev,
- izjavo upravičenca, da ne prejema štipendije, ki bi presegala 30.000,00 SIT mesečno,
- potrdilo o vpisu v kmetijski izobraževalni program in zadnje šolsko spričevalo.

Številka: 41410-0006/98

Datum: 02.10.1998

ŽUPAN
Jernej Lampret, l.r.

NOVO NA PODROČJU OTROŠKEGA VARSTVA

Ves dan se izvaja pester vzgojni program. Med drugim pri otrocih vzpodbujamo kulturno-higienske navade. Vse, kar ima opraviti z vodo, zna biti silno zanimivo.

Že vrsto let je na prostoru, ki ga zavzema današnja Občina Ivančna Gorica, primanjkovalo prostora za izvajanje vzgoje in varstva predšolskih otrok. Problem je postajal večji in večji, v pravem obsegu pa se je zaznal ob ustanovitvi samostojnega vrtca s sedežem v Ivančni Gorici, ko je bila izdelana celovita analiza delovanja te dejavnosti in potreb. Število odklonjenih otrok se je približevalo stotim. V letu 1997 je zato Občina Ivančna Gorica, da bi pridobila dodatne možnosti za organizirano izvajanje vzgoje in varstva predšolskih otrok, razpisala koncesijo, vendar je bil rezultat nič. Za omilitve stanja je takrat občinski svet naložil VVZ Vrtec Ivančna Gorica, da oblikuje skupine po starih normativih (čeprav je bil s tem kršen zakon), s čimer je ta lahko sprejel nekoliko večje število otrok, kot bi jih sicer. Sprejeta je bila tudi odločitev, da se prično priprave za izgradnjo novega vrtca v Ivančni Gorici, kar pa bo problematiko celovito rešilo šele z njegovo dejansko izgradnjo.

Prizadevanja za čimprejšnjo oziroma vsaj začasno rešitev so se kljub načrtovani izgradnji novega vrtca nadaljevala. In v letu 1998 se je nekaj že zgodilo. Za organizirano dejavnost prešolske vzgoje je občina zagotovila za šolsko leto 1998/99 dodatne prostore za tri skupine otrok, in to enega v zgradbi vrtca v Šentvidu pri Stični (prostor je s preselitvijo v nove učilnice nadzidka šole sprostila šola), drugega v pritličju poslovne stavbe na Cesti 2. grupe odredov 17 v Ivančni Gorici (nekdanja uprava TRAIG) in tretjega v delu zdravstvenega doma in njemu pripadajočega stanovanja v Zagradcu. Glede na to, da je Vrtec Ivančna Gorica s tem šolskim letom število otrok v skupinah uskladił z

veljavnimi normativi, k čemur je bil zavezan z zakonom, da je v Šentvidu pri Stični oblikoval skupino otrok prvega starostnega obdobja (2 - 3 let), kjer je v skupini lahko največ 14 otrok in da je prevzel otroke, ki so bili prej vključeni v vzgojno-varstveno družino Smolič v Krški vasi, ki je z 31. avgustom prenehala delati, je lahko vključil 40 otrok več, kot bi jih sicer. S pridobitvijo navedenih novih prostorov se je število otrok, ki bi jih vrtec zaradi prostorskih možnosti ne mogel sprejeti, tako skoraj prepolovilo. Po podatkih VVZ Vrtec Ivančna Gorica je letos takih otrok še 56, število pa je nekaj manjše, saj vloge oddajo tudi starši, katerih otroci še ne izpolnjujejo starostne meje za sprejem v vrtec. Odklonjenih otrok je še vedno največ na območju Ivančne Gorice (28).

Preureditev in usposobitev povsem novih prostorov v Ivančni Gorici (ti naj bi bili začasni do izgradnje novega vrtca) in Zagradcu (garderobi, sanitarije, igralnice, razdeljevalni kuhinji in vsa oprema) ter povečanje zmogljivosti kuhinje v obstoječem vrtcu v Ivančni Gorici je Občina Ivančna Gorica stala blizu 8 milijonov tolarjev (3 milijone gradbena, obrtniška in inštalacijska dela, 4 milijone oprema). Prostor v Šentvidu pri Stični je preuredil in opremil vrtec s svojimi sredstvi. Pri pripravi prostorov v Zagradcu so veliko prostovoljnega dela opravili tudi krajan, nekaj sredstev pa je oziroma bo zagotovila tudi KS Zagradec. Prav v Zagradcu so krajan sodelovali s posebnim navdušenjem, saj je v njihov kraj prišlo nekaj novega, za kar so si prizadevali že nekaj let.

Županstvo Občine Ivančna Gorica
Referat za družbene dejavnosti

NADALJEVANJE PRISPEVKA O NOVOSTIH NA PODROČJU OTROŠKEGA VARSTVA

Po mnogih prizadevanjih smo vsaj začasno, skupaj z ustanoviteljem, zmanjšali problem premajhnih prostorskih kapacitet Vrtca Ivančna Gorica.

Širitev dejavnosti nam prinaša možnost vključitve v vrtec tudi mlajšim otrokom, saj smo do sedaj sprejemali le otroke II. starostnega obdobja (od 3. do 7. leta starosti). Tako smo s pridobitvijo oddelka v Šentvidu pri Stični organizirali skupino 2 do 3-letnih otrok (I. starostno obdobje ali po starem jaslični oddelke). V tej skupini je sedaj 14 otrok, kar omogoča vzgojiteljici in pomočnici vzgojiteljice boljši individualni pristop, otrokom pa strpnost, manjšo agresivnost, in seveda varnost.

V Ivančni Gorici smo 21. septembra odprli vrata 24 otrokom v starosti od 4. do 5. leta v preurejene prostore bivšega Traiga. Oddelke je preurejen in primeren za predšolske otroke. Poleg igralnice ima garderobo, sanitarije in malo razdelilno kuhinjo.

Novi oddelke spada k že obstoječim trem v prostorih zdravstvenega doma - v vrtcu Marjetica.

TUDI V ZAGRADCU IMAJO NOV VRTEC

"Kdaj pa pridejo otroci?" je bilo najpogostejše vprašanje mimoidočih, ki so z zanimanjem opazovali vrvež raznih domačih mojstrov; ti so s posebno vnetjem pripravljali prostore za vrtec Sonček v Zagradcu.

Odgovarjali skoraj niso. Razmišljali so le o čim boljše pripravljenih prostorih, kjer se bo zagraška in okoliška otročad lahko brezskrbno igrala.

5. oktobra so otroci zares prišli. Za 24 otrok v starosti od 3 do 6 let skrbita vzgojiteljici Nataša in Tatjana. S skrbjo in željo, da bi otrokom kar se da polepšali domovanje v novem vrtcu, sta že teden pred prihodom otrok urejali vse potrebno.

Pred otroki so si vrtec ogledali njihovi starši, ki so hkrati s skrbjo in navdušenostjo sprejeli težko pričakovano organizirano varstvo tudi na področju Suhe krajine.

Kljub pridobitvi novih oddelkov še vedno ne moremo zadovoljiti vseh potreb po vključitvi otrok v celodnevni program. Ključni problem še vedno ostaja prav v centru naše občine - Ivančni Gorici. Tu imamo že kakšnih 26 let začasni vrtec, ki pa postaja čedalje manj primeren za naše najmlajše.

Ne samo potreba, temveč nuja je zgraditi primeren vrtec za otroke v starosti od 11 mesecev do 6. leta. Tako bi lahko staršem zagotovili vse, kar omogočajo zakoni na predšolskem področju (pluralnost programov, boljši prostori, jasli...).

Da le ne bi novi oddelke v vrtcu Marjetica ostal začasen nadaljnjih 26 let! K temu pa bi lahko pripomogli tudi krajan sami. Mar ne?!

Branka Kovaček

ŽIVLJENJE V NARAVI ČUDOVITI TEDEN V JAVORNIŠKEM ROVTU

»Gasilska fotografija« pred domom Trilobit.

Osnovna šola Stična je za šeste razrede organizirala teden dni življenja v naravi. 6. a in 6. c razred sta preživela čudovitih sedem dni v Javorniškem Rovtu nad Jesenicami.

Dom Trilobit, v prekrasni naravi ob umetnem jezeru, nam je nudil varno zatočišče od 14. do 18. 9. 1998. Ob prihodu nas je narava presenetila s snegom. Vreme se je nato izboljšalo in vedoželjni učenci smo se ves teden ukvarjali z različnimi aktivnostmi. Vodiči so nas skupaj z razredničarko Jožo Mišmaš in učiteljico Urško Henigman popeljali v čudoviti svet narave. Klemen-Grizli nas je naučil delati vozle in nam pomagal pri prostem plezanju na umetni steni. Jože nas je v hribe podil in pohodništva učil. Rok nas je uril v streljanju z lokom in nas poučil

o požarni varnosti. Jože nam je pokazal tudi osnovne veščine pri veslanju v kajakih. Prvi Tomaž nas je seznanil, kako se delajo najboljše muhe za lovljenje rib, drugi Tomaž nas je poučil o kamninah in vse naše aktivnosti pridno beležil v kamero. Z Ireno smo lovili živalce v mlakah in jih opazovali pod mikroskopom. Zadnji večer pa smo učenci pripravili modno revijo: sprehajali smo se po pisti ter zaplesali ob pravi disko glasbi.

V imenu vseh učencev se zahvaljujem vodstvu šole in razredničarki Joži Mišmaš, da so poskrbeli za tako čudovit program. Vsi udeleženci smo bogatejši za veliko novih izkušenj.

Urška Vrhovec, 6. a razred

Na šoli Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični so z nadzidavo pridobili štiri nove učilnice. Tako se je sprostil prostor v vrtcu, kjer so sedaj gostovali učenci šole. Kar precej novih otrok je dobilo svoj prostor.

Otrokom ponujamo veliko možnosti za ustvarjanje, raziskovanje, razvijanje različnih spretnosti..., vendar kljub temu veliko časa namenimo tudi prosti igri. Še posebej takrat je čas za vzgojiteljin individualni pristop do otroka.

Želimo, da se otroci navajajo opravljati čimveč osebnih opravil samostojno ter da po svojih zmognostih skrbijo za red in čistočo. Obuvanje in zavezovanje čevljev je sicer zapletena reč, vendar, če se potrudimo...

MOTOKROS V SEPTEMBRU

6. septembra 1998 so po enoletnem premoru v Šentvidu v Dolini pod Kalom zopet zabrnili motorji. Vreme nam je bilo naklonjeno, zato smo se mnogi odločili, da sončno nedeljo preživimo v športnem duhu. Z dobro pripravljeno Šentviško progo se je spopadlo približno 70 tekmovalcev, ki so vozili v kategorijah podmladka (60 in 80 ccm), ter v kategorijah 80 in 125 ccm.

Še posebno se je letos organizator potrudil glede varnosti gledalcev in tekmovalcev, saj so se po tragični nesreči na avtomobilistični dirki varnostni ukrepi na podobnih prireditvah močno poosttrili. Poskrbeli so za tribune in zaščitno ograjo v startni ravnini, vendar brez discipliniranega občinstva bi bil trud organizatorja zaman. Pred svečano otvoritvijo so najmlajši korenjaki v razredu podmladka I in II odpeljali svojo prvo vožnjo za državno prvenstvo. Ob uradni otvoritvi dirke so se tritisočpetstoglavni množici predstavili številni tekmovalci, kateri so bili tradicionalno obdarjeni z nageljkom in simboličnimi darili.

Sledila je finalna vožnja podmladka, v kateri so bili najboljši v razre-

du 60 ccm : 1. mesto Matjaž Irant (Sitar Pnevmatik); 2. mesto Nejc PANDUR (AMD Šentvid) in 3. mesto Rok Cajzek (Huski Lemberg) in v točkovanju za državno prvenstvo Slovenije je prvo mesto osvojil Matjaž Irant (155 točk), drugo mesto Nejc Pandur (98 točk) in tretje mesto Rok Cajzek (97 točk).

V razredu podmladek - 80 ccm : 1. mesto Jaro Koritnik (Huski Lemberg); 2. mesto Peter Gselman (AMD Slovenske Kanjice) in 3. mesto Matjaž Grušovnik (MTK Radenci) in v točkovanju za državno prvenstvo Slovenije je prvo mesto osvojil Jaro Koritnik (157 točk), drugo mesto Peter Gselman (77 točk) in tretje mesto Nac Florjančič (71 točk). Domače društvo je zastopal novinec Jure Tadini, ki je dirko uspešno zaključil. Vsi tekmovalci podmladka so dobili še pokale od sponzorjev, kot velika spodbuda za nadaljnje tekmovanje.

V razredu 80 ccm je bilo 25 voznikov in domače društvo je imelo tri tekmovalce. Razvrstitev so bile sledeče: 1. mesto Matej Žvan (Fun šport) - 40 točk; 2. mesto Samo

Kurnik (Moto turist) - 30 točk. 3. mesto Rok Florjančič (AMD Orehova vas) - 28 točk; 7. mesto Robert Kavšek (AMD Šentvid) - 17 točk; 9. mesto Miha Barle (AMD Šentvid) - 14 točk; 11. mesto Damjan Smrekar (AMD Šentvid) - 9 točk.

V razredu 125 ccm je bilo uvrščeno 26 voznikov in med njimi štirje domačini. Razvrstitev so bile sledeče: 1. mesto Sebastijan Kern (Petrol racing) - 40 točk; 2. mesto Roman Jelen (Sitar Pnevmatik) - 34 točk; 3. mesto Aleš Rozman (HUSKI Lemberg) - 30 točk; 8. mesto Kristan Kastelic (AMD Šentvid) - 14 točk; 10. mesto Alojz Fortuna (AMD Šentvid) - 12 točk; 18. mesto Andrej Rus (AMD Šentvid) in 20. mesto Klemen Porenta (AMD Šentvid).

Na koncu so na zmagovalne stopničke stopili še najbolje uvrščeni tekmovalci, katere je organizator bogato nagradil s pokali za prve tri in praktičnimi darili vse do šestega mesta.

V.K.

Predstavljamo vam športna društva iz naše občine

ŠPORTNO DRUŠTVO AMBRUS

Športno društvo Ambrus je bilo ustanovljeno v začetku leta 1996 z namenom, da se ponudi športna rekreacija širšemu krogu ljudi v Ambrusu in okolici. Znotraj društva so ustanovili sekcijo za mali nogomet, ki se ji je prvo leto pridružil okrog 30 ljudi. Letos je članov že več kot 50. Poleg malega nogometa, s katerim se resneje ukvarjajo, pa se člani društva rekreirajo tudi s košarko, namiznim tenišom, tenisom, badmintonom, zadnje čase pa se društvu priključujejo tudi ženske, ki predvsem rade igrarajo odbojko.

Člani so od ustanovitve naprej zelo delavni in uspešni, tako v tekmovalnem smislu kot tudi pri delovnih akcijah.

V razmeroma kratkem času so uredili tribune ob igrišču, asfaltirali cesto do igrišča, obnovili zaščitno ogrado, naredili nove gole ter na igrišču začrtali tudi polja za tenis in odbojko. Pri teh delih so veliko pomagali člani društva, seveda pa tudi KS, kulturno društvo ter ZŠO Ivančna Gorica.

Tudi njihovi tekmovalni dosežki na raznih turnirjih, predvsem pa v občinski ligi, so zavidanja vredni. Od leta 1995, odkar poteka občinska

liga v malem nogometu, so kar dvakrat postali občinski prvaki, na medobčinskih prvenstvih pa so bili leta 1995 drugi, lani pa celo prvi. Treba je tudi povedati, da imajo gotovo najboljše navijače od vseh občinskih ekip, verjetno pa tudi v medobčinskem merilu. Prav tako imajo dva odlična sponzorja, ki v celoti pokrijeta stroške, ki jih ima ekipa v malem nogometu. To sta Bife pri Matjažu ter B-bar Ambrus.

Vendar uspeh ekipe za mali nogomet društvu ni edina skrb. Za člane in ostale krajan organizira izlete na športna tekmovanja, kot so npr. košarkarske tekme Olimpije, planiški skoki oz. poleti, nogometne tekme slovenske reprezentance itd. Vsako leto organizirajo tudi kak turnir v malem nogometu (letos je bilo to avgusta). Pozimi krajanom omogočajo rekreiranje v obnovljenem kulturnem domu, kjer igrajo namizni tenis, v telovadnicah po občini pa igrajo mali nogomet in odbojko. Pravijo, da bi radi pritegnili v društvo tudi šahiste, ki bi v kulturnem domu imeli lep prostor.

To pa še ni vse! Lani se je ob organizaciji Janeza Vodenška na asfalt-

nem igrišču v Ambrusu kalilo veliko mladih nogometnih nadebudnežev, starih od 8 do 15 let, ki jih je treniral sam predsednik društva Jože Hočevar. Menda so se treningom številčno odzvali in tudi zelo vztrajno vadili. Med temi igralci je posebej izstopal Sebastijan Šinkovec, ki je nato tudi dobil priložnost v NK Ivančna Gorica, kjer je zaigral za starejše dečke omenjenega kluba.

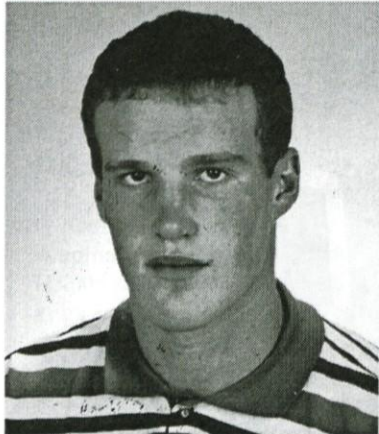
Čeprav se društvo spopada s finančnimi težavami kot vsa ostala športna društva v občini, pa ima tudi za naprej smeje načrte, ki bi jih morali bolj podpreti tudi na občini. Še letos nameravajo člani organizirati medobčinsko prvenstvo v malem nogometu, če se bodo v občinski ligi uvrstili med prvi dve ekipi. Ravno tako pa so pripravljeni organizirati tudi zaključno prireditev s podelitvijo priznanj najboljšim športnikom naše občine. Nameravajo postaviti tudi boljše razsvetljavo na igrišču, prepleskati tribune ter postaviti shrambo za športne rekvizite.

Ob vseh teh načrtih jim lahko zaželimo le še veliko uspeha pri nabiranju finančnih sredstev.

Simon Bregar

Predstavljamo vam znane športnike iz naše občine

MATJAŽ ERČULJ - rokometaš SVIŠ-a

Matjaž Erčulj, doma iz Gabrja pri Stični, je pri dvajsetih letih gotovo eden najperspektivnejših športnikov naše občine. Konec lanskega leta je bil proglašen za najboljšega športnika občine Ivančna Gorica v kategoriji mladincev - klubski šport. Da je zelo nadarjen za šport, je dokazal že v osnovni šoli, kjer je dosegal odlične rezultate tako v rokometu kot v atletiki; bil je celo drugi v državi v disciplini met žogice.

Za začetek klasično vprašanje. Kdaj si se resneje začel ukvarjati s športom in s katerim?

Resneje sem se s športom začel ukvarjati v 5. razredu OŠ, ko me je k šolskim treningom rokometu povabil profesor Marjan Potokar. Kar hitro sem napredoval, tako da me je že v 8. razredu povabil na treninge članske ekipe.

Očitno si res hitro napredoval, saj si bil kmalu nato menda povabljen tudi na treninge mladinske oz. kadetske državne reprezentance.

Res je, leta 1996, v 3. letniku srednje šole, sem sodeloval na pripravah mladinske slovenske reprezentance, ki se je pripravljala na kvalifikacije za EP. V ekipo pa nisem bil izbran, kar sem sprejel kot samoumevno, saj sem bil med najmlajšimi. Leto kasneje sem sodeloval na pripravah kadetske državne selekcije, ki se je ravno tako pripravljala na kvalifikacije za EP. Takrat pa sem bil izbran v ekipo, a zaradi prevelikih šolskih obveznosti (konec 4. letnika) nisem mogel nastopiti. Za to izgubljeno priložnost mi je še vedno žal.

Potem pa je sledilo služenje vojaškega roka, ki si ga zaključil junija letos. Si tam imel možnosti za normalen trening?

Vojaški rok sem odslužil v Ilirski Bistrici, kjer pa na žalost ni bilo prav nobenih

možnosti za vadbo. Klub se je sicer po svojih močeh trudil za to, a pravega odziva vojske ni bilo.

Vse, kar sem lahko medtem naredil, je bilo, da sem v okviru rednih dopostov čez vikende odigral nekaj tekem za SVIŠ.

Čeprav si bil praktično brez treninga, pa si maja na 1. dnevu slovenskega rokometu v Velenju odlično zaigral na tekmi mladincev vzhoda proti mladincem zahoda Slovenije. Bil si celo najboljši strelec te tekme. Gotovo imaš v novi sezoni visoke osebne in klubske cilje?

V rokometnem klubu SVIŠ je tik pred začetkom 2. A državne lige situacija okrog sestave naše ekipe še dokaj nejasna, zato je tudi težko karkoli napovedovati za novo sezono. Obstaja pa seveda želja, da se uvrstimo v ligo višje, glede na to, da smo bili lani tretji. Zase lahko rečem le to, da želim čim bolj igrati in mogoče vzbuditi zanimanje kake ekipe iz 1. A slovenske lige.

O tem, da si tam sposoben igrati, najbrž ni dvoma, je pa vprašanje, koliko si pripravljen za rokomet žrtvovati, tudi glede na to, da si se vpisal na Strojno fakulteto. Bi se bil pripravljen z rokometom tudi (vsaj začasno) profesionalno ukvarjati?

O tem še nisem veliko razmišljal. To sezono bom še odigral pri SVIŠ-u (tako tudi piše v pogodbi), potem pa bom videl, kako in kaj. Možno je vse. Glede »profesionalnega« ukvarjanja pa lahko rečem sledeče: Edini pravi profesionalni klub pri nas je Celje Pivovarna Laško. Če bi npr. dobil povabilo tega kluba, bi se za to takoj odločil. Študirati pa se seveda da tudi ob delu.

Če bi bil nekaj let mlajši, bi se odločil za kak drug šport?

Da, za atletiko. Individualni šport bi mi bolj ustrezal. Najbolje bi bilo, če bi se odločil za mete (kopje, krogla ali kladivo).

Kakorkoli že, Matjažu želim, da bi v sledeči sezoni čim večkrat »prerešetal« mrežo nasprotnikovih vratarjev.

Simon Bregar

ROKOMETNI KLUB SVIŠ JE PRED NOVO SEZONO

Na novo tekmovalno sezono se vneto pripravljajo vse naše ekipe. Članska je pričela s treningi v začetku avgusta, ostale pa nekoliko pozneje.

V letošnji sezoni bo klub tekmoval z naslednjimi skupinami: člani, kadeti, starejši dečki, mlajši dečki A in mlajši dečki B. Aktivni so tudi veterani.

Največ pričakujemo od članske ekipe. Slednja je v minuli sezoni dosegla naš največji uspeh. Uvrstitev v končnico in nato osvojitev tretjega mesta v 2. A državni ligi. Letos želimo še korak več, to je uvrstitev v 1. B ligo. Temu primerno se tudi pripravljamo. Ekipa je do sedaj (1. 10.) opravila že 31 treningov. Imeli smo vikend priprave v Umagu. Udeležili smo se dveh turnirjev (Ivančna Gorica, Sežana). Ekipa je v tem pripravljalnem obdobju odigrala 15 tekem, večino z ligiži 1. B lige, in to zelo uspešno. V gosteh nam je uspelo premagati celo prvoligaša Izolo z 29 : 21 ter večnega tekmeča Grosuplje s 30 : 25.

Uspešno smo preskočili tudi prvo

oviro v tekmovalstvu za pokal Slovenije (Mokre). Ekipa se je uvrstila v šestnajstino finala, kjer bomo naleteli na izredno močnega in uglednega nasprotnika, prvoligaša RK Prule. Prva tekma bo 28. 10. ob 20. uri v Ivančni Gorici.

V primerjavi z lansko sezono je v ekipi nekaj novosti. Z aktivnim igranjem sta prenehala Stane Gnidovec in Jože Jeglič, Ivan Kastelic se je vrnil v Grosuplje, Klemen Baranašiča smo »posodili« Prulam, Janeza Skubica Slovanu. V klub smo pridobili Romana Zarabca (Trebnje).

Člansko ekipo v sezoni 1998/99 predstavlja naslednjih 19 igralcev: vratarja Boštjan Skubic in Stane Zupančič ter igralci Gregor Sever, Simon Novak, Uroš Šparl, Matjaž Erčulj, Kristijan Bašar, Janez Zupančič, Uroš Hočevnar, Boštjan Strnad, Matej Strah, Tomaž Hočevnar, Jure Kavšek, Marko Longar, Tomaž Zelko, Roman Zarabec, Martin Arko, Luka Drole in Gregor Gorenčič ter trenerja Marjan Potokar in Milan Strnad.

Razpored domačih tekem članske ekipe v jesenskem delu:

- 17. 10. - SVIŠ : Ajdovščina
- 7. 11. - SVIŠ : Sava Kranj
- 21. 11. - SVIŠ : Koper
- 5. 12. - SVIŠ : Radovljica
- 19. 12. - SVIŠ : Črnomelj

Vse tekme v dvorani v Ivančni Gorici se bodo igrale ob 20. uri. Vabimo vas, da se jih udeležite v čim večjem številu in da spodbujate naše igralce na poti k novim uspehom.

K vadbi želimo pritegniti tudi čim večje število mladih. Vpisujemo jih vsako sredo ob 18.30, takrat jih bomo tudi razvrstili v ustrezno starostno kategorijo. Prav tako bo potekala vadba v Višnji Gori, in sicer otroci od 1. do 4. razreda ob torkih ob 17.30 uri in učenci od 5. do 8. razreda ob petkih ob 17. uri. Skupini bo vadil Kristijan Bašar. Vadba bo potekala tudi v Šentvidu, vendar v tem trenutku še nimamo dokončnih dogovorov. O razpletu vas bomo obvestili kasneje.

Za RK SVIŠ, Marjan Potokar

PONOVNO MIZARSTVO TRUNKELJ KRKA

V nedeljo, 6. septembra 1998, je bil na športnem igrišču na Krki odigran tradicionalni malonogometni turnir. Udeležilo se ga je 8 ekip, ki so bile razdeljene v tri skupine (prijavljenih je bilo 9 ekip, ene pa nato ni bilo na tekmovalje, zato so bile v predtekmovalju tri).

Rezultati predtekmovalja po skupinah :

Skupina A : Domoprema Lipoglav : Mizarstvo Trunkelj Krka 0 : 7
Bife pri Matjažu Ambrus & B-bar : Domoprema Lipoglav 8 : 1
Miz. Trunkelj Krka : Bife pri Mat. Ambrus & B-bar 3 : 0

Skupina B : ŠD Videm Dobropolje : Koma 750 Ponikve 4 : 1
Koma 750 Ponikve : Motomat Zagorica 6 : 3
ŠD Videm Dobropolje : Motomat Zagorica 5 : 3

Skupina C : Ero Ljubljana : Snežak Predstruge 4 : 0

Izoblikovala se je polfinalna skupina šestih ekip, ki so igrale za vstop v finalno skupino treh po sistemu A1 : B2, A2 : C1 ter B1 : C2

Rezultati polfinalnih bojev :

Miz. Trunkelj Krka : Koma 750 Ponikve 4 : 2
ŠD Videm Dobropolje : Snežak Predstruge 9 : 0
Ero Ljubljana : Bife pri Mat. Ambrus & B-bar 2 : 4

Finalna skupina :

Mizarstvo Trunkelj Krka : ŠD Videm Dobropolje 2 : 0
Bife pri Matjažu Ambrus & B-bar : ŠD Videm Dobropolje 3 : 4
Mizarstvo Trunkelj Krka : Bife pri Mat. Ambrus & B-bar 4 : 2

Končni vrstni red najboljših :

1. Mizarstvo Trunkelj Krka
2. ŠD Videm Dobropolje
3. Bife pri Matjažu Ambrus & B-bar

Na turnirju, ki ga je dobro organizirala malonogometna sekcija ŠD Krka, so podelili tudi nagradi za najboljšega strelca in vratarja. Obe lovoriki sta ostali doma, saj je bil najboljši strelca Jože Gačnik, najboljši vratar pa Robert Blatnik, oba Mizarstvo Trunkelj Krka. Organizator se najlepše zahvaljuje sponzorjem (Mizarstvo Trunkelj, Gostilna Nace, Bife Šipca ter lokal Met'k), ki so pomagali speljati prireditve, ekipam pa za udeležbo.

Simon Bregar

ŠENTVIŠKI ČETRTOŠOLCI V ŠOLI V NARAVI NA DEBELEM RTIČU

Že vrsto let OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični organizira šolo v naravi za četrtošolce. Le-ta poteka na morju v znanem letovišču Debeli Rtič.

Letos so se učencem brezskrbne počitnice zaključile že 27. avgusta. Toda v šolo so prišli vsi nasmejani, saj so vedeli, da jih čaka še teden dni veselja na morju.

V četrtek zjutraj se je odpravilo na pot 41 učencev pob budnim vodstvom 5 vzgojiteljic. Slovo od staršev je bilo težko. Prvi pogled na morje pa je pregnal vso žalost.

Glavni namen šole v naravi je bil, da se učenci naučijo plavati in da izpopolnijo plavalno tehniko. Šola plavanja je tako vsebovala prilaganje na vodo, učenje prsnega plavanja, učenje skokov na noge in na glavo, vzdržljivostno plavanje, osnove potapljanja in plavanja pod vodo. Končno preverjanje plavanja je bilo zelo uspešno, saj so osvojili 3 zlate, 20 srebrnih in 14 bronastih delfinčkov. Le 4 učenci so dobili priznanja pripravnikov-plavalcev.

Poleg plavanja so si učenci tudi krepili zdravje in telo, se navajali na samostojnost, naučili so se smotrno preživljati prosti čas, spoznali so življenje ob morju in v njem ter poglobili stik z naravo.

Vendar pa niso samo plavali. Malce je k temu pripomoglo tudi vreme, saj so se zadnji dnevi avgusta zelo shladili. Spoznali so značilno primorsko rastje ob ogledu botaničnega vrta na Debelem Rtiču pod vodstvom vrtnarja. Z barko so se odpeljali v Koper ter si ga ogledali z mestnega zvonika. Lahko so stopili korak v Italijo na mejnem prehodu Lazaret. Poleg tega so nabirali školjke in polže ter pripravili razstavo. Na koncu so svoje novo znanje preverili še na kvizu o primorskem svetu.

Seveda brez športnih aktivnosti ni šlo. Igrali so med dvema ognjema, met žoge čez mrežo, badminton, namizni tenis, nogomet... Pomerili so se tudi v vlečenju vrvi, plavanju, krosu in orientacijskem teku.

Posebno zanimivi so bili večeri.

Izbrali so miss in mistra, se igrali šaljive igre ob vodi, se smejali zabavnim in družabnim igram ter veliko plesali in peli. Zadnji večer je bil nekaj posebnega, saj so poleg priznanj in diplom dobili še nagradno polurno nočno kopanje v bazenu.

Vsega lepega je enkrat konec in šentviški četrtošolci spet pridno drgnejo šolske klopi in nabirajo nova znanja. Ostali so spomini in želje, da bi se še ponovilo.

Polona Lampret

HIMNA ŠENTVIŠKIH POMORŠČAKOV

Leva, leva,
leva, desna, leva.

Mi iz Šentvida smo prišli,
da bi se zabavali.

Sonce sije, dež tud gre,
plavamo pa vsi še ne.

Treba se bo naučit,
po potrebi potopit.

Morskih psov veliko ni,
skočimo na en, dva, tri.

Morje dobro ni za pit,
dobro za hladiti rit.

Čolnič plava sem ter tja,
kmalu bomo spet doma.

Mi bi radi še ostali
in po morju čofotali.

Tu veselje je doma,
smeh zabava tu velja.

Leva, leva,
leva, desna, leva.

Ob mesecu rekreacije ODPRTO PRVENSTVO KRKE V NAMIZNEM TENISU

V okviru prireditev, ki potekajo v mesecu športa in rekreacije po Sloveniji smo na Krki organizirali 2. odprto prvenstvo Krke v namiznem tenisu. Športno-rekreativno tekmovalstvo je potekalo v soboto, 19. septembra 1998. Tekmovalci so bili razvrščeni v dve starostni kategoriji :

a) moški do 45 let starosti b) moški nad 45 let starosti.

V kategoriji članov (do 45 let) je prepričljivo zmagal Boštjan Kmet iz Šmarja-Sapa, drugi je bil Mitja Gašperič, ravno tako iz Šmarja, tretji pa domačin Roman Mestnik.

V kategoriji veteranov (nad 45 let) pa je bil najboljši Dragutin Stankovič, drugi je bil Janez Terkaj, tretji pa Tvrto Dimač, vsi iz Ljubljane.

Organizator – namiznoteniška sekcija ŠD Krka - je na koncu najboljšim podelil zaslužene kolajne in pokale.

Simon Bregar

IMP LIVAR, d.d. IVANČNA GORICA

IŠČE NOVE SODELAVCE ZA DELO V PROIZVODNJI

1. BRUSILEC IN POPRAVLJALEC ULITKOV - 3 DELAVCI
2. ČISTILEC ULITKOV - 2 DELAVCA
3. POMOŽNI TALILEC - 2 DELAVCA
4. POMOŽNI LIVAR - 1 DELAVEC

NUDIMO:

- redno zaposlitev
- plačo po kolektivni pogodbi
- toplo prehrano
- povrnjene stroške prevoza na delo

Od kandidatov pričakujemo, da bodo poleg zakonskih izpolnjevali še naslednje pogoje:

- končana osnovna ali poklicna šola kovinarske, metalurške ali druge ustrezne usmeritve
- starost od 18 do 35 let
- delovno razmerje se sklepa za določen čas 12 mesecev s trimesečnim poskusnim delom
- prednost pri zaposlitvi imajo mlajši kandidati in kandidati s končano dve- ali triletno poklicno šolo.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili sprejema: IMP LIVAR, d.d. Ivančna Gorica, Ljubljanska c. 43, 1295 Ivančna Gorica, KADROVSKA SLUŽBA (tel.: 061/778-122), do POPOLNITVE POTREB.

PRIDRUŽITE SE NAM!

Krajevna skupnost JAVORJE,
Šmartno pri Litiji

se zahvaljuje

KOVINSKI GALANTERIJI ALOJZA LAVRIHA,

TEMENICA 5, ŠENTVID PRI STIČNI

za finančni prispevek pri dograditvi
športnega igrišča pri podružnični
šoli Javorje.

Spoštovani donator je pri nas vedno dobrodošel.

Krajevna skupnost Javorje
Gradbeni odbor za izgradnjo igrišča

Pri prečkanju ceste ali
križišča naj se otrok
vedno ustavi korak do
roba pločnika ali ceste.

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.300 izvodov, najmanj
14.000 bralcev.

Časopis prejema vsa gospodinjstva
v občini brezplačno

Izdatek za oglas se šteje med
materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS

cela stran 96.000
polovica strani 60.200
četrtina strani 30.600
osmina strani 23.100
šestnajstina strani 13.300

Oglas na prvi strani je za polovico
dražji, v več barvah za 100%.
Na zadnji strani je dražji za eno
četrtino, v več barvah za 50%

Vsaka naslednja objava oglasa je
cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE
Velikost cca 50 cm2
3.000 SIT.

Cene veljajo do konca leta 1998.

V cene ni vračunano oblikovanje
in 5% prometni davek

P.S. Za enkratno objavo oglasa ali
zahvale plačate ob naročilu, za serijsko
objavo pa sklenemo pogodbo.

ZAHVALA

V 72. letu nas je zapustil dragi oče, dedek, brat, stric in tast

JANKO PETEK

iz Šentvida pri Stični.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste mu izkazali spoštovanje, ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sveče ter izrazili pisno in ustno sožalje. Še posebej hvala zdravnikom dr. Janezu Zupančiču in doc. dr. Metki Zorc ter sosedom in znancem za pomoč.

Najlepša hvala za poslovilne besede direktorju ABC Tabor d.d. Grosuplje, županu Občine Ivančna Gorica in predstavniku Zveze borcev NOB Grosuplje.

Žalujoči: vsi njegovi.

Bolečina ne izgine,
spomin v srcu ne zbledi,
vse je žalostno in tiho,
odkar te več med nami ni...

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

Anton MIKLAVČIČ

s Sela pri Radohovi vasi 11,
Šentvid pri Stični.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na zadnji poti.

Hvala šentviškim pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo.

Vsi njegovi.

TELEFONSKE ŠTEVILKE, KI JIH POTREBUJETE

Policija - nujni primeri	113
Polijska postaja Grosuplje	763-122
Polijska postaja Ivančna Gorica	778-402
Občina Ivančna Gorica	777-697
	778-385
	778-384
Krajevni urad Ivančna Gorica	777-052
Zdravstveni dom n.c.	778-769
Zdravniška dežurna služba	0609/624-071, 777-039
Otroški in šolski dispanzer	777-079
Krajevna skupnost Ivančna Gorica	777-367
Lekarna	777-153
Nova Ljubljanska banka	777-101
Pošta	778-411
Železniška postaja	777-038
Veterinarski zavod	777-111
Vrtec Marjetica	777-156
Zavod za gozdove (Ljubljana)	777-371
Upravna enota Grosuplje n.c.	764-311
	764-238
	764-561
Dežurna veterinarska služba	268-543
Javljanje za osemenje krav Grosuplje (7h-8,30h)	763-170
Ivančna Gorica (7h-8h)	777-111
(razen sobote in nedelje)	

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame in tete

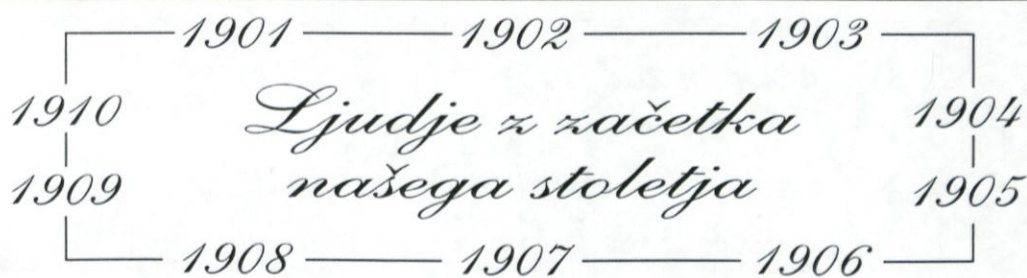
MARIJE HROVAT

Mustarjeve mame iz Češnjic pri Zagradcu.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sosedom in vaščanom, ki ste nam stali ob strani in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem za darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Hvala tudi Vrtnarstvu Zagradec, pogrebniemu zavodu Perpar, pevcem, pevcem Lovske družine ter predsednici KS Zagradec gospe Mariji Zaletelj za lepe poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njeni.

Karel Grčman - Izirški

Če se nagremo nad zemljevid naše občine in gremo ob stiškem potoku navzgor, naletimo na vas Leskovec, bolj natančno, na njen zaselek Izirk. Tu, v zgornjem toku Stičnice, že več generacij domuje Grčmanov rod. Sedanji gospodar Karol je tu že od prvega dne svojega življenja in ta dan nosi datum 29. oktober 1908. Karol bo potemtakem ravno te dni praznoval svojo devetdesetletnico. Seveda mu vsi že sedaj iskreno čestitamo ob tako visokem jubileju.

Kar pomnijo, so pri hiši imeli mlin in stope, kar je domačiji prineslo ime pri Malnarju. Naš devetdesetletni slavljeneec je zaradi tega daleč naokrog znan tudi kot Malnarjev oče; prijatelji in dobri znanci pa so mu rekli kar Izirkar. Svet okoli njegove domačije je namreč bogat z vodnimi izviri. Mleli in stopali so do pred nekaj desetletji, ko je začelo mlinarstvo odmirati, pa tudi vodo so jim vzeli in jo večinoma prestregli v cevi stiškega vodovoda. Prej pa so tam namleli moke in nastopali pšena, da ga ne bi odpeljali tudi z

zelo dolgim vlakom.

Mlinarska merica, ki so jo jemali, je zelo prav prišla, saj so v Karlovi generaciji imeli v hiši dvanajst otrok, vsakega pol po spolu. Karol je bil tretji po vrsti in prvi med fanti, zato so ga oče namenili za bodočega gospodarja. To se je pozneje tudi uresničilo.

Brezskrbna otroška leta so Karlu minila, da sam ni vedel, kdaj. Minevala so mu na paši, ob vodi, v mlinu, in nekaj let tudi v uro oddaljeni višnjegorski šoli.

Karlov oče so bili dober mlinar, zato so se večinoma zadrževali v mlinu, na Karla, bodočega gospodarja, pa so že zgodaj odpadla vsa druga opravila pri hiši. Na domačiji so poleg običajnega kmečkega in mlinarskega dela imeli še nekaj posebnega: pridobivali so kamen lahkovec, nekdanji imeniten gradbeni material, kuhali oglje in žgali apno. Joj, koliko bremena je šlo skozi Karlove roke, ko je lomil lehnjak, žagal les za kopo in skladal apnenec za apnenico. Vendar je trdo delo dajalo tudi plačilo in mladi Karol ni bil nikoli brez cvenka v žepu. To mu je dalo toliko samozvesti, da je začel zahajati pod okno Mežnarjeve Ane s Sel, ki je tedaj veljala za eno najlepših deklet v višnjegorski fari. Ana bi lahko izbirala med več snubci, a se je odločila za Izirškega, ki je bil tudi prikupen fant - to se vidi na sliki iz mladeniških let - poleg tega pa je bil tudi bodoči gospodar na dobrem mlinu. Tiste čase so namreč neveste, predvsem pa njihovi starši, še močno gledale tudi na materialno plat bodočega zakona.

V zakonu se jima je rodilo sedem otrok: trije fantje in štiri dekleta. Tedaj, ko so bili še vsi skupaj, je bilo

najlepše in Karolu še danes pogosto zaplavajo misli v tiste srečne čase. Potem pa se je začelo naenkrat podirati. Otroci so začeli drug za drugim odhajati in že prej samotna hiša je postajala še bolj osamljena. Mlin se je v šestdesetih letih ustavil, prav tako tudi prodaja lahkega kamna in oglja. Najmlajši sin Franci, ki je bil predviden za mladega gospodarja, je odšel za delom v Nemčijo in se tam smrtno ponesrečil. Potem je vzel še dobro ženo in skrbno mater Ano. Vedno manj obljudena domačija pa je še vedno klicala k delu. Otroci so prihajali z družinami in pomagali, kolikor so mogli. Med najbolj pridnimi je bil zet France. Ko je pred nekaj leti s traktorjem na strmini spravljal seno, se je stroj prevrnil in ga pokopal pod seboj. Po tej nesreči je delo na domačiji skoraj povsem zastalo. Si morete misliti, koliko hudega je moral Karol prestati na stara leta, a se je vselej pobral in kljubovalno vztrajal naprej! Pri tem mu je v veliko oporo zvesti spremljevalec, najstarejši sin Silvester. Ta je že od mladih nog bolehen, zato se ni podal v svet.

Kmet, mlinar, kamnar in oglar Karol Grčman iz Leskovca je eden tistih ljudi z začetka našega stoletja, ki ga poznam že več desetletij. K njemu sem dolga leta vodil šolarje na pozvedovanje o preteklih časih. Vsakič nas je prijazno sprejel in nam obilo potešil radovednost z doživetji in preizkušnjami iz svojega dolgega življenja.

Ko bo letos, 29. oktobra, praznoval devetdeseti rojstni dan, mu bodo prišli voščiti vsi njegovi: edina še živeča sestra Nežka, šest otrok, štiri najst vnukov in devetnajst pravnukov. V dolgo vrsto voščilcev bomo v mislih stopili tudi mi, ki delamo pri Klasju: še na mnoga leta, oče Karol!

Leopold Sever

GOBAR SREČKO

Slovenci poznamo nič kaj lep pregovor »Pijanec se spreobrne, ko se v jamo zvrne«. Za dokaz, da ta pregovor ne drži vedno, da so tudi izjeme, naj nam bo gobar Srečko, ki je nekoč zelo ljubil vsako kapljico, ki je vsaj malo zadišala po alkoholu, danes pa je popoln abstinent.

Kako je to dosegel, pa naj nam pove kar sam.

»Gobe so bile že od otroštva moja strast. Še ko smo se otroci podili po gozdu, sem bil jaz med prvimi, ki sem gobe kar zavohal. Tedaj sem se hitro oddaljil od družbe in nikoli se nisem vrnil praznih rok domov.

Ko sem dorastel, pa sem od lovcev včasih slišal, da je za dober pogled potrebna tudi dobra kapljica. Tako sem začel s pijačo. V začetku seveda le kaj malega, potem pa, iz malega raste veliko, kmalu sem bil tako utrjen v kapljici, da mi je zlepa ni bilo preveč, in seveda, močnejša ko je bila, ljubša

mi je bila. Tako se je nadaljevalo kar nekaj let in v tem času sem bil kar strasten gobar.

Neko leto pa je bilo posebno veliko gob. Seveda sem se odpravil v svoja rastišča. Mimogrede sem srečal lovca. Ponudil mi je stekleničko s »kačjo slino«; majhno stekleničko je ta moj prijatelj namreč vedno imel pri sebi. Jaz sem doma za dober pogled seveda že krepko potegnil iz steklenice s sladkim vinčkom. Toda ponudbi lovca se nisem mogel upreti in sem stekleničko kar spraznil. S prijateljem lovцем sva se ločila: on je odšel proti domu, jaz pa globlje v gozd.

Takoj sem zagledal cel kupček gob. Toda ko sem se sklonil, mi je v roki ostalo le nekaj listja. Vstati pa se mi ni dalo in ob tem sem pod seboj res pomečkal prav lepega jurčka, ki pa seveda ni bil več uporaben. Ko sem le spet stal na nogah, zagledam jurčka, ko se sklonim, pa spet le listje; treba je

bilo kar nekaj truda, preden sem spet stopil na noge. To se je ponavljalo, ah, kaj vem kolikokrat: videl sem gobo, cel kupček gob, sklanjal sem se pa listju. Naveličan vsega, sem legel in zaspal.

Ko sem se prebudil, nisem vedel, kje sem, ker sem v iskanju gob prišel v povsem tuj kraj. Taval sem dolgo v noč, medtem se je moja glava že povsem zbistrla. Moja gobja košara pa je bila popolnoma prazna.

Končno sem le pritaval domov in se za nekaj ur ulegel na seno, a nisem mogel zaspiti. Tako pa ne bo nikoli več, sem sklenil tisto uro, in od tedaj nisem pokusil niti kapljice alkoholne pijače. Gobe pa še vedno ljubim, saj so mi pomagale, da se spet počutim srečnega. Pridite pogledat, kakšno zalogo gob ima moja žena v shrambi, kozarcev so že polne police, še za otroke bo dovolj gob, ko naju bodo obiskali.

Tako je svojo zgodbo končal gobar Srečko, abstinent!

Angelca

NAMESTO POLICIJSKE KRONIKE

**PROMETNA VARNOST NA OBMOČJU DELOVANJA
POLICIJSKE POSTAJE GROSUPLJE SPLOŠNO IN
S POVDPARKOM NA PEŠCIH, KOLESARJIH IN
VOZNIKIH KOLES Z MOTORJEM TER MOTORNIH
KOLES**

Na Območju PP Grosuplje se je v času od 01.01.1998 do 15.09.1998 zgodilo 242 (349) prometnih nesreč. Od tega 6 (3) s smrtnim izidom, 59 (62) s telesnimi poškodbami in 278 (284) z materialno škodo. Posledice v teh nesrečah so hujše kot lani v istem časovnem obdobju in sicer je 8 (3) oseb umrlo, 24 (20) je bilo hudo telesno poškodovanih in 60 (57) lahko telesno poškodovanih.

Povečanje števila nesreč beležimo na hitri cesti H1 od Višnje Gore do Biča, predvsem na odseku 219 od Ivančne Gorice do Biča, kjer so v dveh nesrečah štiri osebe izgubile življenje. Dve nesreči s smrtnim izidom sta se zgodili na AC na odseku 622, ena na regionalni cesti v Ponikvah in ena na lokalni cesti Šentvid pri Stični - Dob (železniški prehod).

Pešci, kateri so poleg kolesarjev, voznikov koles z motorjem in motornih koles, najbolj izpostavljeni nevarnosti v prometu, so bili pri nas udeleženi v 4 (4) prometnih nesrečah. Ti so bili kar v treh primerih povzročitelji nesreč. Posledice pa so, da je bila 1 (1) oseba hudo telesno poškodovana, 0 (2) lahko v preteklem letu, ter 3 (1) so odnesle brez posledic. Hkrati je bila hudo telesno poškodovana oseba tudi povzročitelj nesreče.

Starostna struktura udeleženih pešcev je nad 24 do 34 let 1 (0) oseba, nad 34 do 44 let ena oseba, nad 44 do 64 let ena oseba in nad 64 let 1 (2) oseba. Lani pa so bile udeležene osebe še v starosti nad 14

do 16 let in nad 16 do 18 let.

Nesreče z udeležbo pešcev kot povzročiteljev so se zgodile in sicer ena na regionalni cesti, ena na lokalni cesti in dve na mestnih ulicah.

Glede na ugotovitev, da smo imeli v mesecu oktobru lanskega leta udeležene v nesrečah tri pešce (eden kot povzročitelj), vse pa so bile k sreči brez posledic, bomo izvedli nekaj preventivnih akcij v sklopu Tedna prometne varnosti in akcije Stopimo iz teme, obenem pa poostorili nadzor nad hojo pešcev in zoper kršitelje represivno ukrepali.

Več pozornosti pa bomo namenili tudi kolesarjem, saj je bilo letos v nesrečah 12 (6) udeležencev, od katerih jih je bilo kar 9 povzročiteljev nesreč; voznikom koles z motorjem, kateri so bili udeleženi v 13 (16) nesrečah, in kar 12 je bilo povzročiteljev nesreč in voznikom motornih koles, ki so bili udeleženi v 11 (8) primerih, povzročitelji pa 10 krat.

Ker pa so sedaj v mesecu oktobru že spremenjeni vozniki pogoji (krajši dnevi, dež, megla, listje in blato na vozišču...) voznikom svetujemo da temu primerno prilagodijo hitrost vožnje in jih obenem opozarjamo na prihajajočo zimo in na zakonsko določbo, da morajo biti pozimi in v zimskih razmerah motorna vozila opremljena s predpisano zimsko opremo.

POLICIJSKA POSTAJA
GROSUPLJE

ČEBELARJEVE TEŽAVE

V avgustu sem doživel štiri zoprne zadeve: najprej mi je nekdo že tretje leto zapored do potankosti obral izvrstno slivo; nato mi je toča pobila fižol; nakar mi je neki šaljivec onеспособil Landrover-Džip prikolico, tako da je snel zadnjo kombinirano levo luč z žarnicami vred. Desna je ostala, ker je bila počena in ga ni zanimala. Nato pa se mi je zgodilo najhujše: na mizi pod kozolcem sem pozabil (moja napaka) lepo belo plastično torbo na zadrgo, v njej pa:

1. rjavo plastično pelerino za kolesarje ali planince,
2. lep lovski nož z nožnico na zelenem pasu, češke izdelave (dobil sem ga kot darilo, zato mi je drag spomin),
3. novo »termos« steklenico Champion (0,5 l) in
4. kombiniran vojaški jedilni pribor (žlica, vilice, nož z odpiranjem za konzerve).

Prosim cenjene bralce malih oglasov, če vedo kaj več o teh zadevah kot jaz, naj mi to dobrodušno sporočijo. Sam namreč že izgubljam veselje do čebelarjenja.

Pavel Oman - čebelar na Lučarjevem Kalu /
Na Kavcih
Stanujoč: 1201 Ljubljana, Demšarjeva 14.

MALI OGLAS

Prodamo stanovanje v bloku na Muljavi (55 m2) popolnoma obnovljeno.
Tel.: 061/776-362

"Hodil po zemlji "SEVERNA" sem naši ..." STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

MODERNIZACIJA

Kaže, da tudi fižol dandanašnji ne more več brez telefona. Koliko neki so zaračunali telekomovci za takle priključek v Suhi kraji?

L.S.

XII. rekord - debela pesa

Tam, kjer gorski potok Bukovica počasi prehaja v ravninski del in se kmalu potem izlije v reko Temenico, se odlagajo naplavine, bogate s hranilnimi snovmi. To okoliščino je letos dodobra izkoristila Marta Smole iz Bukovice in na njivi pridelala izredno debelo peso. Seveda so k rekordnemu pridelku poleg rodovitne zemlje pripomogle tudi Martine pridne roke. Pesa je iz sorte Brigadir in kar nekaj primerkov je presseglo težo osmih kilogramov, rekordni »sadež« pa se je približal dvomestnemu številu. Pridelek, ki ga ima v rokah uspešna pridelovalka, ni največji. Tedaj, ko sem jaz prišel na njivo, so namreč najdebelejšo peso že pohrustali Smoletovi pujski in kravice. Saj razumete - vsak ima rad najboljšo.

Gospo Marti iz Bukovice iskreno čestitamo k rekordu in ji želimo še veliko veselja pri njenem delu.

LS

ZA DOBRO VOLJO

Kako je stari Škufca hruške »vahtal«

Pri Škufčevih so imeli na vrtu hruško, ki je bogato rodila in dajala nadvse okusne sadeže. A kaj ko so jo vaški rabutarji vsako leto otrsli, da je komaj kakšen sadež ostal pri hiši.

Neko leto, ko je hruška še posebej dobro kazala, je stari Škufca sklenil, da bo za vsako ceno obvaroval sadni pridelek. Pod drevo je privlekel gnojni koš, ga postlal s senom in leže nastopil stražo. Zamisel ni bila slaba, če revež zaradi utrujenosti ne bi kmalu zaspal. To so zapazili rabutarji, ki so že ves večer oprezali za plotom. Pritihotapili so se do koša, ga previdno privzdignili in položili čez bližnjo mlako. Potem pa hajd na drevo in obrali so hruško do zadnjega peclja. Končno se je stražar le prebudil in v polsnu štrbunknil v lužo. Ko je ves moker prilezel iz nje, je videl le še pete tatinske svojati.

(Po pripovedi Radivoja Miklavčiča)

L.S.

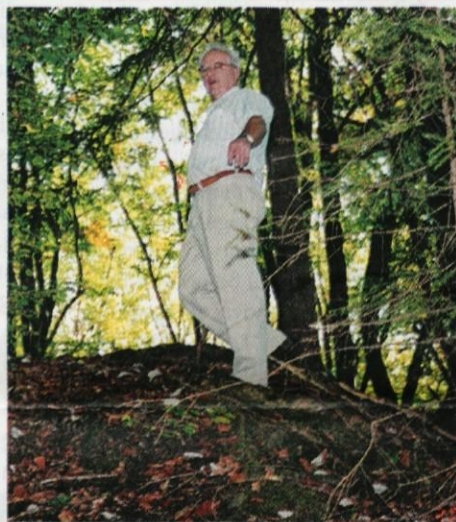
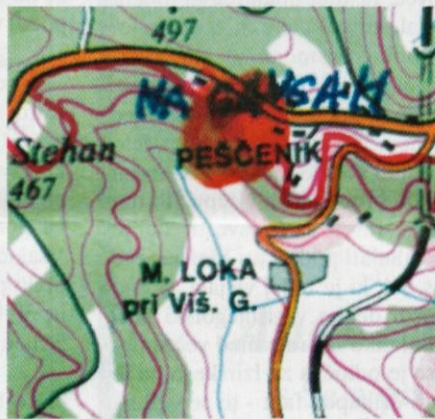

NA GAVGAH

Kar je res, je res. Beseda gavge se sliši neprijetno, saj vemo, da je to naprava za usmrnitev obsojenih hudodelcev, po slovensko ji pravimo vislice. Ko je leta 1478 Višnja Gora dobila mestni naslov, je s tem dobila tudi pravico krvave sodbe ali rihte. Sodne oblasti so usmrtilno napravo postavile na Peščeniku, dobra dva kilometra iz mesta, ob cesti proti današnjemu Grosuplju. Tam sta še danes vidna dva grička, na katerih so stala vešala. Koliko prestopnikov so pokončali ondi, ni znano. Izročilo pravi, da so na tem mestu vzeli življenje tudi nekaterim čarovnicam. Med temi nesrečnicami je bila tudi neka Mica Mohorica, ki naj bi zadnja izdihnila na teh gričkih. Iz tistih časov se je tega kraja prišlo ime Na gavgah in ljudje so se ga

izogibali, zlasti ponoči, ker so verjeli, da tam strašijo grešne duše, ker ne najdejo pokoja. Vislic ondi že davno ni več, ime pa se je ohranilo v spominu ljudi vse do današnjih dni.

L.S.

Sever na Gavgah - vidite, to se primeri, če je človek preveč radoveden.

ARHEOLOGI ŠE VEDNO NA DELU

Arheologi, ki kopljejo na bodoči trasi avtomobilске ceste, res nimajo sreče z vremenom. Poleti jih je pestila velika vročina, jeseni pa dež in blato. Vendar se ne dajo in vztrajno iščejo znamenja iz davnine, vedoč, da bodo ob gradnji ceste te ostaline za vedno uničene.

L.S.

Vsako sled je treba natančno dokumentirati za kasnejšo strokovno obdelavo in povezavo v celoto.

Ureditev rimske države

Rimska država, ki je sprva obsegala le nekaj pokrajin na Apeninskem polotoku, je bila najprej kneževina in kraljevina. V tem obdobju se je na rimskem prestolu zvrstilo sedem knezov in kraljev. Okoli leta 500 pred našim štetjem so se Rimljani kraljev naveličali in ustanovili republiko, ki sta ji načelovala dva konzula. Ta je izvolil rimski senat za eno leto in jima dal predvsem vojaška pooblastila. V času konzulske republike so se Rimljani dobro utrdili v Italiji in pričeli posegati tudi po drugih ozemljih v Evropi in severni Afriki.

Okoli leta 200 pred našim štetjem so dobro izurjene rimske legije

stopile tudi na naše ozemlje, ki so ga tedaj poseljevala različna ilirsko-keltska plemena. Na našem delu Dolenjske so bili to Latobiki. Doslej še nimamo nobenega zanesljivega dokaza, da so se prednamci na našem ozemlju upirali rimski vojski, medtem ko so Rimljani bili hude boje s Kelti in Germani v Zahodni Evropi in z ljudstvi na Balkanskem polotoku. Kaže, da so pri nas že od nekdaj živeli bolj miroljubni ljudje, kakršni smo Dolenjci.

Z novimi osvajanjem je rimska država tako narasla, da je njeno notranjo in zunanjo trdnost lahko ohranjala le močna roka. Zato so se med konzuli kmalu pojavile težnje

po popolni oblasti. Prvi, ki je to poskusil uresničiti, je bil konzul Julij Cezar, nadvse uspešen vojskovodja, mislec in državnik.

Po njegovi nasilni smrti, leta 44 pred našim štetjem, je oblast prevzel cesarjev posinovljenec Oktavian. Tega je nekaj let zatem rimski senat oklical za cesarja z imenom Avgust. Leta 35 pred našim štetjem je šel prvi rimski cesar z ogromno vojsko dvanajstih legij (80000 mož) tudi skozi naše kraje, pokoril uporna balkanska plemena. Ko je Janez Lesjak pred drugo svetovno vojno izkopaval rimske grobove v Stični, je v nekem grobu našel rimski srebrenik z napisom Avgustus imperator.

Cesar Avgust, ki je pred dobrimi dvesto leti potoval skozi naše kraje, je bil uspešen, a hkrati brezobziren vojskovodja. Poglavarja upornih plemen je najprej ponižal, potem pa jih je dal večinoma obglaviti.

L.S.

PODLISTEK

NAŠI KRAJI

V PRETERLOST

LEOPOLD SEVER